



Vlaams
Parlement

ingediend op **1555** (2017-2018) – Nr. 1
11 april 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van
de wet van 14 augustus 1986
betreffende de bescherming
en het welzijn der dieren
in het kader van de zesde staatshervorming

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	21
Advies van de Raad van State	35
Ontwerp van decreet.....	59

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Dit ontwerp van decreet beoogt verschillende wijzigingen aan te brengen aan de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren¹ (hierna Dierenwelzijnswet).

Deze wijzigingen beogen een dubbel doel. Enerzijds de terminologie van de wet aanpassen zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid en anderzijds enkele overige wijzigingen aan te brengen ten gevolge van gewijzigde beleidsstandpunten. Ten slotte zijn er ook nog aanpassingen van louter technische aard.

De bescherming van het dierenwelzijn maakt sinds de zesde staatshervorming een gewestelijke aangelegenheid uit. Waar de federale overheid voordien bevoegd was voor het dierenwelzijn zijn het momenteel de gewesten die ieder voor hun territorium het beleid voor het dierenwelzijn dienen uit te stippelen en te controleren.

Overeenkomstig (nieuw) artikel 6, §1, XI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals ingevoegd bij artikel 24 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming², zijn de gewesten sinds 1 juli 2014 bevoegd voor het vaststellen van regels met betrekking tot het dierenwelzijn. In de parlementaire voorbereidingen hierbij kan worden gelezen dat zowel de bevoegdheid inzake het vaststellen van de regels als de controle ervan volledig overgedragen wordt aan de gewesten.³ Ten gevolge van deze wijziging is overigens binnen het Vlaamse Gewest het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie uitdrukkelijk bevoegd geworden voor dierenwelzijn. Dit beleidsdomein werd vervolgens met ingang van 1 april 2017 ingekanteld in het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed die dan samen werden omgevormd tot het beleidsdomein Omgeving.⁴

De Dierenwelzijnswet uit 1986 en haar uitvoeringsbesluiten regelden tot voor kort voor de drie gewesten op uniforme wijze het beleid inzake dierenwelzijn. Sinds 1 juli 2014 zijn er al veelvuldige initiatieven genomen door de drie gewesten afzonderlijk om de Dierenwelzijnswet aan te passen aan de noden en wensen van ieder gewest afzonderlijk met als gevolg dat er momenteel in de drie gewesten afzonderlijk een eigen versie van de Dierenwelzijnswet circuleert.

B. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Artikel 2 van het ontwerp van decreet voert de volgende twee wijzigingen door aan artikel 3 van de Dierenwelzijnswet.

¹ Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, BS 3 december 1986.

² BS 31 januari 2014.

³ Memorie van toelichting, *Parl.St.* Senaat, 2012-13, nr. 5-2232/1.

⁴ Zie voor meer info hierna de toelichting bij artikel 4.

Punt 1°: vooreerst wordt in punten 9° en 21° het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". De verwijzing naar de Koning wordt met andere woorden aangepast aan artikel 6, §1, XI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met als gevolg dat een vervanging naar de woorden "Vlaamse Regering" zich opdringt. Eenzelfde wetgevingstechnische wijziging werd ook in de andere artikelen van de Dierenwelzijnswet doorgevoerd middels huidig ontwerp van decreet.

Punt 2°: verder wordt aan artikel 3 van de Dierenwelzijnswet een definitie van verantwoordelijke toegevoegd. Met verantwoordelijke wordt een natuurlijke persoon bedoeld die gewoonlijk een onmiddellijk beheer of toezicht uitoefent op een dier. Deze persoon kan hetzij de eigenaar van het dier zijn hetzij de houder.

Artikel 3

Artikel 3 van het ontwerp van decreet beoogt wijzigingen aan te brengen aan het artikel 3bis van de Dierenwelzijnswet.

Punten 1° en 3°: de wijzigingen hebben vooreerst betrekking op de vervanging van het woord "Koning" telkens door de woorden "Vlaamse Regering" en verder op de vervanging in paragraaf 2, 3°, van het woord "Hij" door "zij" als gevolg hiervan.

Punt 2°: in paragraaf 2, 3°, b), worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering". De Raad van State heeft immers al herhaaldelijk gewezen op de ongrondwettigheid van het delegeren van bevoegdheden door de wetgever aan een minister. Het staat immers niet aan de wetgever om zich te mengen in de interne organisatie van de uitvoerende macht. Zo ook stelt de omzendbrief Wetgevingstechniek dat als wetgevend orgaan het Vlaams Parlement in een decreet geen beslissingsbevoegdheid kan toekennen aan een individueel lid van de Vlaamse Regering. Alleen de Vlaamse Regering zelf kan dat. Een decreet kan dus alleen bevoegdheden toewijzen aan de Vlaamse Regering (trapsgewijze delegatie).⁵

Punt 4°: verder wordt in paragraaf 2, 6°, een wetgevingstechnische correctie doorgevoerd die neerkomt op de schrapping van de zinsnede "en 7°", dit gelet op het feit dat punt 7° reeds werd opgeheven bij de wet van 7 februari 2014 houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten en dierengezondheid.⁶

Punt 5°: ten slotte wordt paragraaf 3 van artikel 3bis vervangen. Paragraaf 3 heeft betrekking op de mogelijkheid, verleend aan de Vlaamse Regering, om in individuele gevallen aan sommige van de in paragraaf 2 opgesomde natuurlijke personen of rechtspersonen, het houden van andere soorten of categorieën van dieren dan degene die voorkomen op de lijst, vermeld in paragraaf 1, te verbieden wanneer wordt vastgesteld dat deze personen het welzijn van dieren van die soorten of categorieën niet kunnen waarborgen. Deze vervanging door middel van punt 5° van artikel 3 van het ontwerp van decreet beoogt echter geen inhoudelijke wijziging, maar enkel een correctie van een taalkundige materiële fout in de zin in kwestie. Teneinde misinterpretaties van de kwestieuze paragraaf te voorkomen dringt een correctie zich op. Deze correctie sluit ook beter aan bij de Franse vertaling van de paragraaf in kwestie.

⁵ Omzendbrief VR 2014/4 van 9 mei 2014 betreffende de wetgevingstechniek, nr. 126.

⁶ BS 28 februari 2014.

Artikel 4

Artikel 4 voert wijzigingen door aan artikel 4 van de Dierenwelzijnswet.

Punt 1^o: vooreerst wordt een paragraaf 2/2, die een verbodsbepaling bevat, ingevoegd. Paragraaf 2/2 introduceert een verbod tot het gebruik bij honden van halsbanden die elektrische schokken (hierna: elektrische halsbanden) kunnen toedienen. De Vlaamse Regering wordt delegatie verleend om nadere regels te bepalen om afwijkingen van dit verbod toe te staan voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden.

Het gebruik bij honden van elektrische halsbanden is dikwijls controversieel. Enerzijds zijn er trainers en gedragstherapeuten die geen bezwaar hebben tegen het gebruik van een elektrische halsband om gedragsproblemen op te lossen. Als voordelen worden het gebruik over grotere afstanden en minder risico op verwondingen aangehaald. Anderzijds zijn er tegenstanders die argumenteren dat de door de schok veroorzaakte pijn (en angst) dierenvriendelijk, onethisch en onnodig is ten aanzien van de ernst of de aard van het gedragsprobleem dat men wenst op te lossen. In opdracht van de Raad voor Dierenwelzijn werd er in België in 2010 in het kader van een wetenschappelijk rapport⁷ uitvoerig onderzoek gedaan naar de welzijnsaspecten bij het gebruik van elektrische halsbanden bij honden. Het rapport ging na of een elektrische schok beschouwd moest worden als een negatieve situatie waaraan een dier zich kan aanpassen met een minimale kost en bijgevolg geen wijziging van zijn welzijn veroorzaakt of als negatieve situatie die een belangrijke aanpassing van het dier vergt waardoor zijn welzijn vermindert. Als algemene conclusie kan in het rapport gelezen worden dat het dierenwelzijn van de hond afhankelijk is van de persoon die de afstandsbediening hanteert.

In het rapport kan ook gelezen worden dat in verschillende Europese landen zoals Denemarken, Duitsland, Luxemburg en Roemenië er momenteel reeds een totaalverbod op het gebruik van elektrische halsbanden geldt waarbij de elektrische banden niet mogen gebruikt worden. In andere landen (Cyprus, Tsjechië, Noorwegen, Zweden en Zwitserland) is het gebruik toegelaten, maar onder voorwaarden. Deze voorwaarden zijn uiteenlopend, gaande van gebruik, enkel toegelaten tijdens training, gebruik enkel door erkende therapeuten, tot gebruik beperkt tot elektrische omheiningen. Deze voorwaarden kunnen ook beschouwd worden als uitzonderingen op een verbod. Hoewel in een groot aantal landen een verbod op het gebruik van de halsbanden geldt, is er over het algemeen geen verbod op de verkoop. Denemarken vormt hierop een uitzondering. Daar is zowel het gebruik als de verkoop van elektrische halsbanden verboden.⁸

In België bestaat tot op heden geen wetgeving over elektrische halsbanden en dus is het gebruik en de verkoop ervan vrij. Er zijn echter redenen om in Vlaanderen ook te voorzien in een verbod op het gebruik van elektrische halsbanden, meer specifiek bij honden, met een mogelijkheid om een afwijking te voorzien voor opleiding en gedragstherapie. Het voorzien van een handelsverbod is echter niet mogelijk middels huidig decreet. Alhoewel het dierenwelzijn een gewestelijke bevoegdheid betreft, betreft de invoering van een handelsverbod op de verkoop van elektrische halsbanden immers een federale bevoegdheid.

⁷ <https://www.lne.be/sites/default/files/atoms/files/Elektrische%20Halsbanden%20Honden%20-%20Rapport%20%282010%29.pdf>

⁸ Wetenschappelijk rapport 'Welzijnsaspecten bij het gebruik van elektrische halsbanden bij honden', p. 19.

Punten 2° en 4°: verder wordt in paragraaf 4 en 5 – dewelke een delegatie bevatten aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen respectievelijk een machtiging bevatten aan de in artikel 34 vermelde overheidspersonen om maatregelen op te leggen – de delegatie aan de Vlaamse Regering respectievelijk de bevoegdheid van de overheidspersonen uitgebreid naar de paragrafen 2/1 en 2/2. Wat betreft de toevoeging van paragraaf 2/1 wordt vastgesteld dat deze paragraaf naar aanleiding van haar invoeging bij wet van 27 december 2012 houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, CITES, dierengezondheid en bescherming van de gezondheid van de gebruikers⁹ bij vergissing niet vermeld werd in de paragrafen 4 en 5.

Punt 3°: ten slotte wordt in paragraaf 4 het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 5

Artikel 5 voert wijzigingen door aan artikel 5 van de Dierenwelzijnswet.

De wijzigingen zijn als volgt:

- de terminologie van artikel 5 van de Dierenwelzijnswet wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (bijvoorbeeld de woorden "De Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" worden vervangen door de woorden "De Dienst" en de verwijzing naar het FAVV¹⁰ wordt opgeheven);
- de delegaties naar de minister bevoegd voor het dierenwelzijn worden vervangen door delegaties naar de Vlaamse Regering. Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 3, 2°, van huidig ontwerp van decreet;
- in paragraaf 2 en paragraaf 3, tweede lid, wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet;
- het eerste lid van zowel paragraaf 3 als paragraaf 4 wordt opgeheven. Het eerste lid van paragraaf 3 enerzijds wordt opgeheven daar het eerste lid en het tweede lid van paragraaf 3 op inhoudelijk vlak zo goed als identiek aan elkaar zijn. Het eerste lid van paragraaf 3 heeft geen meerwaarde met als gevolg dat een schrapping zich opdringt.

Het eerste lid van paragraaf 4 anderzijds wordt opgeheven daar het een vormvereiste betreft met weinig tot geen meerwaarde, meer bepaald het opmaken en bezorgen van een verslag door de Dienst aan de minister naar aanleiding van maatregelen als vermeld in artikel 42 van de Dierenwelzijnswet. Gelet op het opzet om de Dierenwelzijnswet te vereenvoudigen wordt geopteerd om het eerste lid van paragraaf 4 op te heffen.

Artikel 6

Artikel 6 voert de volgende wijzigingen door aan artikel 6 van de Dierenwelzijnswet.

Punt 1°: in paragraaf 1 en 2 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

⁹ BS 31 december 2012.

¹⁰ FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Punt 2°: dit betreft een taalkundige correctie (namelijk in paragraaf 2 wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering") die een gevolg is van de aanpassingen doorgevoerd door bovenvermeld punt 1°.

Punt 3°: in paragraaf 3 wordt de zinsnede "Hij kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en hun aangestelden alsmede de personen aangewezen door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn, met de door Hem aangewezen overheidspersonen samenwerken" vervangen door de zinsnede "De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken". Enerzijds wordt de terminologie van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid en anderzijds wordt een ongrondwettige delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de minister) vervangen door correcte delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering).

Artikel 7

Dit betreft wetgevingstechnische correcties aan het artikel 6bis, §2, van de Dierenwelzijnswet, namelijk het woord "Koning" wordt vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en als gevolg hiervan wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 8

Door middel van artikel 8 wordt de terminologie van artikel 7 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo worden onder meer verwijzingen naar "de Koning" vervangen door verwijzingen naar "de Vlaamse Regering".

Artikel 9

Artikel 9 voert twee wijzigingen door aan artikel 9, §4, van de Dierenwelzijnswet.

Punt 1°: de zinsnede "de Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" worden vervangen door de woorden "de Dienst", zodat de terminologie aansluit met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Verder wordt gepreciseerd dat de Dienst ter zake een advies geeft, daar waar in de oorspronkelijke tekst van de Dierenwelzijnswet de term 'richtlijnen' werd gebruikt. De term 'richtlijnen' wijst op algemene voorschriften terwijl het in casu gaat om een individuele beslissingsbevoegdheid.

Punt 2°: het tweede en derde lid, die betrekking hebben op de procedure van de veiling van een zwervend, verloren of achtergelaten slachtdier, worden opgeheven. Deze bepalingen zijn verouderd, gelet op het feit dat de eigenaar van een slachtdier door middel van het verplicht oormerk snel kan achterhaald worden.

Artikel 10

Artikel 10 van het ontwerp van decreet vervangt in artikel 10, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet het woord "Koning" door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 11

Door middel van artikel 11 wordt in artikel 10bis van de Dierenwelzijnswet de zinsnede "de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet" vervangen door de zinsnede "titel 4 van boek VII van het Wetboek van Economisch Recht". De wet op het consumentenkrediet werd immers geïntegreerd in het Wetboek van Economisch Recht en dit door middel van de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII "Betalings- en kredietdiensten" in het Wetboek van Economisch Recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van Economisch Recht en houdende diverse andere bepalingen.¹¹

Artikel 12

De terminologie van artikel 12 van de Dierenwelzijnswet wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo wordt "de Koning" of "Hij" vervangen door "De Vlaamse Regering".

Artikel 13

In artikel 12bis, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet wordt door middel van artikel 13 van het ontwerp van decreet het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikelen 14 en 15

Door middel van artikelen 14 en 15 wordt vooreerst de terminologie in artikelen 13 en 14 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (namelijk het woord "Koning" wordt telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en het woord "Hij" en "hem" wordt ook vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering"). Verder worden ongrondwettige delegaties (namelijk vanwege de wetgever naar de minister) vervangen door correcte delegaties (namelijk vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering). Dit laatste betreft wijzigingen, telkens in paragraaf 2 van artikelen 13 en 14. In paragraaf 2 van de artikelen 13 en 14 wordt tevens bijkomend verduidelijkt dat de voorziene verordenende bevoegdheid voor de Vlaamse Regering om vrijstellingen, onthefingen dan wel afwijkingen te verlenen, beperkt is tot die gevallen die niet ingaan tegen de bepalingen van verordening (EG) Nr. 1/2005.

Ten slotte wordt in artikel 13, meer bepaald in paragraaf 1, tweede lid, een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering voor het vastleggen van nadere regels voor het certificaat van goedkeuring dat vereist is voor lange transporten, vermeld in het artikel 18 van de verordening (EG) met nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97. De Vlaamse Regering dient tevens het tarief en de regels voor de betaling van een retributie voor het toekennen van het certificaat van goedkeuring in kwestie, te bepalen.

¹¹ BS 28 mei 2014.

Artikel 16

Artikel 16 van het ontwerp van decreet voert deze wijzigingen door aan het artikel 16 van de Dierenwelzijnswet die vooreerst als doel hebben een ongrondwettige delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de minister) te vervangen door een correcte delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering), het woord "Koning" telkens te vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en tevens een verwijzing naar een adviesbevoegdheid van het FAVV op te heffen. De personeelsleden van het FAVV zijn sinds de zesde staatshervorming immers niet meer bevoegd voor dierenwelzijn.

Verder wordt in paragraaf 1 de zinsnede "artikel 16, §2, tweede lid, uitgezonderd" vervangen door de zinsnede "artikel 16, §2, tweede lid, en §3, uitgezonderd". Dit betekent dat paragraaf 3 van artikel 16 toepasselijk wordt gemaakt op slachtingen voorgeschreven door de ritus van de eredienst. Door die ingreep wordt het mogelijk gemaakt om bijkomende voorwaarden op te leggen specifiek wat betreft de vakbekwaamheid van het personeel werkzaam in de slachthuizen waar slachtingen voorgeschreven door de ritus van een eredienst worden uitgevoerd. Hiermee wordt de Dierenwelzijnswet in lijn gebracht met verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.

Ten slotte wordt in paragraaf 3, hetwelk verschillende delegaties aan de Vlaamse Regering bevat, een bijkomende delegatie verleend waarbij de Vlaamse Regering nu de mogelijkheid wordt verleend om voorwaarden vast te stellen aan de garantie voor een onafhankelijk optreden van de functionaris voor het dierenwelzijn. Het doel van deze onafhankelijkheid is het garanderen van het dierenwelzijn in de betrokken inrichting.

Artikel 17

Door middel van artikel 17 van het ontwerp van decreet wordt de terminologie in artikel 17bis, §2, 3°, van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (namelijk de zinsnede "De Koning stelt, bij een in Minister-raad overlegd besluit," worden vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering stelt").

Artikel 18

In artikel 18, §3, en artikel 30, §2, van de Dierenwelzijnswet wordt door middel van artikel 18 van huidig ontwerp van decreet het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 19

Door middel van artikel 19 van het ontwerp van decreet wordt de terminologie in artikel 20 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo wordt paragraaf 2 opgeheven en wordt het woord "Hij" in paragraaf 3 vervangen door het woord "ze" respectievelijk de woorden "De Vlaamse Regering". Verder wordt in paragrafen 3 en 4 het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Artikel 20

Artikel 20 voert wijzigingen door aan artikel 21 van de Dierenwelzijnswet die van drieërlei aard zijn.

Vooreerst wordt in paragraaf 1 een ongrondwettige delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de minister) vervangen door een correcte delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering).

Verder wordt de terminologie in artikel 21 van de Dierenwelzijnswet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (namelijk de zinsnede "De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad," wordt vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering bepaalt", het woord "Hij" wordt vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering" en het woord "Koning" wordt telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering").

Ten slotte worden in paragraaf 2, tweede lid, de woorden "voor dierenwelzijn bevoegde dienst" vervangen door het woord "Dienst". Dit gelet op het feit dat er door middel van artikel 2 van huidig ontwerp van decreet een definitie van "Dienst" werd ingevoerd in de Dierenwelzijnswet.

Artikel 21

Artikel 21 van het ontwerp van decreet voert de volgende drie wijzigingen door aan het artikel 22 van de Dierenwelzijnswet.

Punten 1° en 2°: de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" respectievelijk "de minister" worden vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering". Voor meer informatie zie de toelichting onder artikel 3, 2°, van huidig ontwerp van decreet.

Punt 3°: de volgende zin wordt toegevoegd aan artikel 22, tweede lid: "De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van die erkenning en de procedure voor het verlenen, het schorsen en het intrekken van die erkenning.". Deze zin wordt toegevoegd naar analogie van artikel 21, §1, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet, die eenzelfde delegatie bevat aan de Vlaamse Regering maar dan voor wat betreft de 'gebruikers'. Het is aangewezen om eenzelfde delegatie aan de Vlaamse Regering te voorzien voor de 'fokkers en leveranciers' die net zoals de 'gebruikers' een erkenning dienen te bekomen.

Artikel 22

Artikel 22 vervangt in artikel 23, §1, van de Dierenwelzijnswet het woord "Koning" en het woord "Hij" door de woorden "De Vlaamse Regering". Zie voor meer uitleg de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 23

In artikel 24, §5, eerste lid, wordt door middel van artikel 23 van het ontwerp van decreet het woord "aangepaste" vervangen door de zinsnede "vaststelbare, humane". Dit is nodig teneinde te voldoen aan artikel 13, lid 3, van richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. Er wordt vastgesteld dat de omzetting van deze laatste bepaling niet correct is gebeurd daar het woord 'humane' foutief overgenomen werd door het woord 'aangepaste', hetgeen een heel andere betekenis heeft. Een wetswijziging dringt zich met andere woorden op om deze tekortkoming aan te passen.

Artikel 24

Door middel van artikel 24 van het ontwerp van decreet worden in artikel 25 van de Dierenwelzijnswet de woorden "en de door de minister bevoegd voor het dieren-

welzijn vereiste" opgeheven en wordt met andere woorden een ongrondwettige delegatie (namelijk vanwege de wetgever naar de minister) opgeheven, enerzijds en wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" anderzijds.

Artikelen 25 en 26

De artikelen 25 en 26 van het ontwerp van decreet voeren eenzelfde wijziging door aan de artikelen 26, §1, 27 en 29 van de Dierenwelzijnswet. Met name wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 27

Artikel 27 van het ontwerp van decreet vervangt artikel 28 van de Dierenwelzijnswet, hetwelk betrekking heeft op de werking en samenstelling van de Proefdierencommissie. Dit laatste artikel betreft een omzetting van artikel 49 van richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. De doorgevoerde wijzigingen aan artikel 28 hebben tot doel om de terminologie van de Dierenwelzijnswet meer in overeenstemming te brengen met deze uit artikel 49 van de richtlijn. Verder wordt ook geopteerd voor een naamswijziging van 'comité van deskundigen' naar 'Proefdierencommissie'. Deze naamswijziging werd reeds doorgevoerd door de Vlaamse Regering in de uitvoeringsreglementering, meer bepaald bij besluit van 17 februari 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren en het koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.¹² Ten slotte wordt verduidelijkt dat de Proefdierencommissie onder meer is samengesteld uit vertegenwoordigers van de wetenschappelijke en medische wereld, en dat de leden van de Proefdierencommissie tot geheimhouding verplicht zijn.

Artikel 28

Artikel 28 van het ontwerp van decreet vervangt in artikel 30/1 van de Dierenwelzijnswet het woord "Koning" door de woorden "Vlaamse Regering". Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 2, 1°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 29

Artikel 29 van het ontwerp van decreet vervangt artikel 31 van de Dierenwelzijnswet, hetwelk artikel betrekking heeft op de samenstelling en werking van de Raad voor dierenwelzijn. De terminologie in dit artikel wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Zo ondergaat de Raad voor dierenwelzijn een naamsverandering en wordt zij nu voor wat betreft het Vlaamse Gewest de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Voor het overige werd op inhoudelijk vlak gestreefd naar continuïteit in de samenstelling van deze raad. Deze naamswijziging werd overigens reeds doorgevoerd door de Vlaamse Regering in de uitvoeringsreglementering,

¹² BS 22 maart 2017.

meer bepaald bij besluit van 13 november 2015 tot regeling van de samenstelling en de werking van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.¹³

Artikel 30

De wijziging, doorgevoerd door artikel 30 van het ontwerp van decreet aan artikel 32 van de Dierenwelzijnswet, namelijk de vervanging van het woord "Raad" door de woorden "Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn", is een gevolg van de wijzigingen doorgevoerd door artikel 29. Verder worden door artikel 30 de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering". Zie voor meer uitleg de toelichting onder artikel 3, 2°, van huidig ontwerp van decreet.

Artikel 31

Artikel 31 van het ontwerp van decreet heft artikel 33 van de Dierenwelzijnswet op. Artikel 33 van de Dierenwelzijnswet heeft betrekking op de verenigingen voor dierenbescherming waarbij aan de Koning delegatie werd verleend, onder meer om de voorwaarden te bepalen volgens welke de bevoegde minister deze kan erkennen als representatief voor de bescherming en het welzijn der dieren en om voorwaarden te bepalen voor de opleiding van de aangestelden van deze verenigingen. Gelet op het bestaan van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn waarin de verenigingen voor dierenbescherming reeds vertegenwoordigd zijn, en gelet op de wens tot administratieve vereenvoudiging van de Dierenwelzijnswet, werd geopteerd om artikel 33 op te heffen.

Artikel 32

Artikel 32 van het ontwerp van decreet voert de volgende wijzigingen door aan artikel 34 van de Dierenwelzijnswet.

Punt 1°: paragraaf 1 wordt in zijn geheel vervangen. Door middel van deze vervanging worden de volgende wijzigingen doorgevoerd aan paragraaf 1:

- de terminologie van paragraaf 1 wordt aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid. Namelijk, verwijzingen naar "de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" worden vervangen door "De Dienst" en de bevoegdheden van de personeelsleden van het FAVV worden opgeheven;
- de ongrondwettige delegaties (namelijk vanwege de wetgever naar de minister) worden vervangen door correcte delegaties (namelijk vanwege de wetgever naar de Vlaamse Regering). Zo dient de eedaflegging van de contractuele personeelsleden van de Dienst, vermeld in het derde lid, in handen van de Vlaamse Regering te gebeuren en niet in handen van de minister. De Vlaamse Regering kan deze bevoegdheid op haar beurt verder delegeren aan de minister;
- teneinde opsporings- en vaststellingsbevoegdheid te hebben dienen alle contractuele en statutaire personeelsleden van de Dienst te worden aangewezen door de Vlaamse Regering, en dus niet alleen de niet-dierenartsen. Zeker als de toezichthouders over specifieke toezichts- en opsporingsrechten beschikken, is het immers belangrijk dat ze zich ten aanzien van de burger kunnen identificeren en legitimeren. Daarom geldt binnen de Vlaamse overheid de afspraak dat 1° de toezichthoudende en opsporingsbevoegdheid hebbende personeelsleden ad nominatim opgesomd worden in een besluit, en 2° dat ze een legitimatiekaart krijgen (zie wat punt 2° betreft het streepje hierna);

¹³ BS 19 december 2015.

- de exclusieve bevoegdheid van de statutaire of contractuele dierenartsen van de Dienst om de misdrijven die in de laboratoria gepleegd zijn, op te sporen en vast te stellen, wordt geschrapt;
- ten slotte wordt een lid toegevoegd aan paragraaf 1 dat stelt dat de personeelsleden van de Dienst een legitimatiekaart bij zich dienen te hebben en deze desgevraagd onmiddellijk tonen. Er wordt een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om te bepalen wie het legitimatiebewijs verleent, alsook het model en de inhoud ervan. De Vlaamse Regering heeft wat deze legitimatiekaart betreft hier overigens reeds de nodige uitvoeringsreglementering voor uitgevaardigd en dit voor de volledige Vlaamse overheid door middel van het besluit van 10 juli 2008 betreffende de legitimatiekaarten van de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid die belast zijn met inspectie- of controlebevoegdheden¹⁴;
- in paragraaf 1 van artikel 34 blijft de bevoegdheid van de leden van de federale en lokale politie behouden. Deze bepaling is in lijn met artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (impliciete bevoegdheden). Overeenkomstig dat artikel kunnen decreten immers rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheden. Naast het noodzakelijke karakter heeft het Grondwettelijk Hof nog twee supplementaire voorwaarden gesteld: de aangelegenheid moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag ervan op de bevoegdheid van de andere overheid mag slechts marginaal zijn.
De voormelde voorwaarden worden in casu vervuld. Hierbij wordt vooreerst benadrukt dat het om de bestendinging van een bestaande toestand gaat en er bijgevolg geen nieuwe bevoegdheden worden toegekend. Bovendien zou de opheffing van de bevoegdheid van de federale en de lokale politie inzake dierenwelzijn disproportionele gevolgen hebben voor de bestaande praktijk op het terrein. Een goede samenwerking tussen de Dienst en de federale en lokale politie is noodzakelijk om de dierenwelzijnswetgeving ten volle en adequaat te kunnen blijven handhaven én om straffeloosheid te voorkomen. Ten slotte wordt benadrukt dat het betreden van de bevoegdheid van de federale overheid geen afbreuk doet aan de uniformiteit van de federale regelgeving ter zake;
- in paragraaf 1 van artikel 34 blijft verder de bevoegdheid van de contractuele personeelsleden van de bevoegde Dienst behouden. Hiervoor wordt een beroep gedaan op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waarbij vaststaat dat het onmogelijk is om (voldoende) gekwalificeerde statutaire personeelsleden aan te wijzen die kunnen worden belast met de uitoefening van het toezicht op de naleving van de wet van 14 augustus 1986, naast het reeds bestaande toezicht door de politiediensten.
Hierbij wordt vooreerst benadrukt dat het om de bestendinging van een bestaande toestand gaat en dat de schrapping hiervan eens te meer disproportionele gevolgen heeft voor de bestaande praktijk op het terrein. Het inzetten van gekwalificeerd personeel – ongeacht het al dan niet statutair statuut van het personeelslid – is noodzakelijk om de dierenwelzijnswetgeving ten volle en adequaat te kunnen blijven handhaven en om straffeloosheid te voorkomen.

Punt 2°: in paragraaf 2 wordt een lid ingevoegd, dat bepaalt dat de overheidspersonen, bedoeld in paragraaf 1, zich bij de uitoefening van hun bevoegdheden kunnen laten bijstaan door personen die ze daarvoor hebben aangewezen op grond van hun deskundigheid.

¹⁴ BS 3 oktober 2008.

Deze bepaling is geïnspireerd op de gelijkaardige bepaling, vermeld in artikel 16.3.18 van het decreet van 5 april 1995 betreffende de algemene bepalingen inzake het milieubeleid (hierna DABM), voor wat betreft het recht op ondersteuning van de in titel XVI van het DABM vermelde toezichthouders bij de uitoefening van het toezichtrecht.

In de memorie van toelichting¹⁵ hierbij kan men lezen dat een klassiek voorbeeld uit de praktijk is: bijstand door technici die deskundig zijn in monsterneming. De deskundigheid van de betrokkene is hier het enige criterium om er een beroep op te doen. Het is nodig maar voldoende dat aan dit criterium is voldaan. Wie die aangewezen deskundige moet zijn, maakt eigenlijk niet uit: hij kan een ambtenaar zijn uit hetzelfde bestuur als de toezichthouder, voor zover niet zelf bekleed met een toezichtopdracht. Hij kan ook een ambtenaar zijn uit een ander bestuur, een extern deskundige, een wetenschapper, een ervaringsdeskundige enzovoort. Het is vanzelfsprekend zo dat de persoon op wiens deskundigheid een toezichthouder een beroep doet, hierdoor zelf niet met de toezichtopdracht wordt belast. De deskundige kan er zelf geen toezichtrechten aan ontlelen, ook niet voor de duur van de opdracht waarvoor zijn bijstand is gevraagd.

In het kader van de toepassing van deze paragraaf zal de betrokken deskundige vaak een dierenarts zijn, al kunnen ook niet-dierenartsen omwille van hun bijzondere deskundigheid over bijvoorbeeld een specifieke diergroep ingeschakeld worden.

Punt 3°: er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd. Geïnspireerd op artikel 16.3.19 van het DABM en artikel 39 van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010, wordt in paragraaf 2bis aan de overheidspersonen, vermeld in paragraaf 1, de bevoegdheid gegeven om hun vaststellingen te doen met audiovisuele middelen. Met audiovisuele middelen worden zowel audio- of geluidsmiddelen (radio, audiocassettes, cd's enzovoort) bedoeld, als visuele middelen (foto's, televisie, video, dvd, cd-rom enzovoort). Dit kan gaan om audiovisuele middelen die zelf gemaakt werden dan wel om het gebruiken van audiovisueel materiaal van derden, als deze personen dit beeldmateriaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen. Uiteraard moet de uitoefening van dit recht gebeuren met eerbiediging van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. Voor wat betreft de behandeling en de bewijswaarde van audiovisueel materiaal van derden gelden de principes van algemeen recht.

Punt 4°: paragraaf 4 wordt vervangen. Deze vervanging beoogt enkel taalkundige correcties aan te brengen die een gevolg zijn van de wijzigingen, reeds doorgevoerd aan paragraaf 1 door bovenvermeld punt 1°.

Punt 5°: paragraaf 6 wordt opgeheven. Deze schrapping dringt zich op, aangezien paragraaf 6 betrekking heeft op de controles verricht door de personeelsleden van het FAVV die sinds de zesde staatshervorming echter niet meer bevoegd zijn voor dierenwelzijn.

Artikel 33

Artikel 33 van het ontwerp van decreet voegt een artikel 34ter toe aan de Dierenwelzijnswet.

¹⁵ Memorie van toelichting, *Parl.St.* VI.Parl. 2006-07, nr. 1249/1, p. 36.

Artikel 34ter bestaat uit twee paragrafen die hierna zullen toegelicht worden.

Paragraaf 1 heeft betrekking op de bevoegdheid van de zogenaamde dierenartsen met opdracht, ook wel DMO's genoemd, in diverse slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang en erkenningsplichtige inrichtingen. Paragraaf 1 bepaalt wat hun bevoegdheden zijn en verleent aan de Vlaamse Regering delegatie om hun precieze opdrachten nader te regelen.

In slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang en erkenningsplichtige inrichtingen, kan door de Dienst meer bepaald een beroep worden gedaan op dierenartsen die geen deel uitmaken van de Dienst, dit om de naleving van de bepalingen van de Dierenwelzijnswet en haar uitvoeringsbesluiten en de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake, na te gaan. De bevoegdheid in hoofde van deze dierenartsen doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1.

Er wordt onder meer een rechtsgrond gecreëerd om de Dienst toe te laten in grensinspectieposten en plaatsen van uitgang, dit zijn de plaatsen waar de betrokken dieren in of uit het douanegebied van de Europese Unie worden binnengebracht zoals internationale luchthavens of internationale havens, een beroep te doen op dierenartsen met opdracht, de zogenaamde DMO's. Deze DMO's helpen de Dienst om de verplichtingen inzake het verzekeren van het welzijn der dieren zoals opgelegd in de verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97, na te komen en uit te voeren. Maar zoals gezegd doet de bevoegdheid in hoofde van deze dierenartsen geen afbreuk aan de bevoegdheden van de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1.

De vermelding van erkenningsplichtige inrichtingen biedt de mogelijkheid om DMO's in te schakelen in bijvoorbeeld de inrichtingen vermeld in artikel 5 van de Dierenwelzijnswet, namelijk de hondenkwekerijen, kattenkwekerijen, dierenpensions enzovoort.

Paragraaf 2 bevat specifieke delegaties aan de Vlaamse Regering voor het regelen van het statuut en de vergoeding van de dierenartsen, vermeld in paragraaf 1.

Vooreerst wordt delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om hun wijze van aanstelling en vergoeding te bepalen. Bij deze wijze van aanstelling dient de overheidsopdrachtenregelgeving gerespecteerd te worden.

Het tweede lid van paragraaf 2 stelt verder dat voor de opdrachten uitgevoerd door de dierenartsen in slachthuizen en inrichtingen, vermeld in paragraaf 1, een retributie verschuldigd is door deze slachthuizen dan wel inrichtingen. Aan de Vlaamse Regering wordt een delegatie verleend om het tarief en de regels voor de betaling van deze retributies te bepalen.

De rechtsgrond voor de betaling van de retributies door de slachthuizen en andere inrichtingen zit momenteel vervat in artikel 3, §1, 3°, van de wet van 9 december 2004 betreffende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.¹⁶ Het kwestieuze punt 3° stelt dat het FAVV gefinancierd wordt door "3° de retributies opgelegd aan de operatoren met toepassing van artikel 5;". Gelet op het feit dat de dierenartsen in opdracht van het FAVV nu nog enkel controles kunnen uitvoeren in slachthuizen en inrichtingen met het oog op de bescherming van de volksgezondheid en niet meer met het oog op het welzijn van

¹⁶ BS 17 januari 2005.

de dieren, dient een nieuwe rechtsgrond voorzien te worden in de Dierenwelzijnswet en niet meer in de wet tot financiering van het FAVV.

Ten slotte wordt wat betreft de omvang van hun bevoegdheden verduidelijkt dat de vaststellingen van deze dierenartsen met opdracht als basis kunnen worden gebruikt bij de opmaak van de processen-verbaal door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1. Dergelijke dierenartsen genieten immers geen ambtenarenstatuut en zijn evenmin beëdigd zodat de door hen ingevulde inlichtingenformulieren niet eenzelfde bewijswaarde hebben als de processen-verbaal, opgesteld door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1, van de Dierenwelzijnswet.

Overeenkomstig paragraaf 2 van artikel 34 hebben de door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1, van de Dierenwelzijnswet opgemaakte processen-verbaal bewijskracht tot het tegenbewijs is geleverd. Wanneer deze processen-verbaal evenwel betrekking hebben op inbreuken vastgesteld door een zelfstandig dierenarts met opdracht en genoteerd in een inlichtingenformulier, dan hebben deze processen-verbaal niet dezelfde bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel maar gelden deze enkel 'als inlichting'. Hoe dan ook, het verschil tussen beide pv's opgesteld door de overheidspersonen, vermeld in artikel 34, §1, strekt zich enkel uit tot de bewijswaarde en heeft geen weerslag op de strafvordering met als gevolg dat op basis van een door een dierenarts opgesteld inlichtingenformulier, een proces-verbaal ter loutere inlichting kan worden opgesteld, welke de basis kan uitmaken van verder strafonderzoek.

Artikel 34

Artikel 34 vervangt artikel 36 van de Dierenwelzijnswet. Hiermee wordt de rechts-onzekerheid die was ontstaan door onduidelijkheid over wijzigingsbepalingen in het verleden weggewerkt. De vervanging betreft in essentie louter een overname van de vorige versie van het artikel 36 van de Dierenwelzijnswet, waarbij de volgende wijzigingen werden doorgevoerd.

Punt 1°: wijzigingen die verband houden met de aanpassing van de terminologie van artikel 36 zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid (bijvoorbeeld "Vlaamse Regering" in de plaats van "Koning"/"minister bevoegd voor dierenwelzijn").

Punt 2°: de volgende twee wijzigingen worden doorgevoerd aan punt 14° van artikel 36. Enerzijds worden omwille van dezelfde redenen als vermeld onder punt 1° de woorden "van de koninklijke besluiten" geschrapt. Anderzijds wordt een bijkomende strafbepaling toegevoegd. Daar waar in punt 14° van artikel 36 reeds uitdrukkelijk vermeld staat dat een bedrijf dat zonder de in artikel 5, §1, vereiste erkenning wordt uitgebaat, kan gestraft worden, wordt nu bijkomend uitdrukkelijk strafbaar gesteld datzelfde bedrijf dat met miskenning van de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 5, §2, eerste en tweede lid, zijn inrichting uitbaat. Deze voorwaarden kan men terugvinden in het Koninklijk Besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren.¹⁷ De miskenning van hetgeen bepaald wordt in artikel 5, §2, derde lid, van de Dierenwelzijnswet wordt evenwel niet onder punt 14° strafbaar gesteld is. Dit laatste betreft dan de miskenning van de door de Vlaamse Regering opgelegde bekwaamheidsvoorwaarden voor personen die dieren houden en verzorgen in de in paragraaf 1 vermelde instellingen. Overtredingen op artikel 5, §2, derde lid, van de Dierenwelzijnswet kunnen hoe dan ook wel (nog steeds) bestraft worden door middel van 'de algemene' strafbepaling, vermeld in

¹⁷ BS 6 juli 2007.

artikel 41 van de Dierenwelzijnswet¹⁸, maar dan met een lagere straf dan door middel van punt 14° van artikel 36 van de Dierenwelzijnswet.

Punt 3°: punt 15° dat een verbodsbepaling voor het houden dan wel verhandelen van geverfde dieren bevat, wordt aangevuld met een verbod op het houden dan wel verhandelen van ook op andere manieren kunstmatig gekleurde dieren. Er kan hierbij gedacht worden aan het inspuiten van producten waardoor de schubben van bijvoorbeeld vissen van kleur veranderen.

Punt 4°: de volgende wijzigingen worden aangebracht aan punt 16°. Vooreerst wordt in punt 16° het woord "aankopen" ingevoegd. Punt 16° bevat een verbod om dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken bij wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen. Het wordt wenselijk geacht om 'aankopen' toe te voegen bij de opsomming van gelegenheden waar dieren als prijs, beloning of gift worden geschonken. Het is met andere woorden niet toegestaan dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken naar aanleiding van diverse aankopen.

In punt 16° worden verder de woorden "volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt" toegevoegd. Dit betreft een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering dat, wanneer zij afwijkingen toestaat op de verbodsbepaling in kwestie, zij tevens de voorwaarden dient te bepalen waaronder de afwijking wordt toegestaan.

Punt 5°: ten slotte wordt het tweede lid van artikel 36 omgevormd tot het tweede lid onder artikel 36, 16°, waardoor de rechtsonzekerheid die was ontstaan door onduidelijkheid over wijzigingsbepalingen in het verleden wordt weggewerkt. Er wordt immers vastgesteld dat het kwestieuze tweede lid steeds bedoeld was om als tweede lid te fungeren onder punt 16°. ¹⁹ Ten gevolge van een wetswijziging op 27 december 2012 werd echter per vergissing het tweede lid van punt 16° geplaatst als tweede lid van het artikel 36. ²⁰ Deze materiële vergissing wordt bij huidige decreetswijziging gecorrigeerd.

Met de toevoeging van dit tweede lid aan artikel 36, 16°, wordt verduidelijkt dat de Vlaamse Regering de afwijkingen bedoeld in het eerste lid van artikel 36, 16°, enkel kan verlenen ter gelegenheid van feesten, jaarmarkten, wedstrijden en andere manifestaties met een professioneel of geassimileerd karakter.

Het basisprincipe van punt 16° is dat het verboden is om dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken bij wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen. De ratio legis hierachter is dat de kans in dergelijke gevallen heel groot is dat de 'winnaar' vooraf helemaal niet van plan was om een dier in huis te halen en dat hij niet beschikt over de nodige kennis en mogelijkheden om dat dier op een goede manier te houden en te verzorgen. De gevolgen waren dan ook al te vaak nefast voor de betrokken dieren, denk maar aan de vissen die vroeger als prijs werden gegeven in het viskraam op de kermis en waarvan een heel deel enkele dagen later al dood was.

De deelnemers en bezoekers aan evenementen met een professioneel of geassimileerd karakter, zoals landbouwbeurzen en paardenwedstrijden, zijn over het

¹⁸ Artikel 41: "Overtredingen op deze wet of op haar uitvoeringsbesluiten of op de Europese verordeningen en beschikkingen/besluiten ter zake die niet in de artikelen 35, 36 en 36bis zijn bepaald, worden gestraft met een geldboete van 52 euro tot 500 euro."

¹⁹ Zie artikel 25 van de wet van 4 mei 1995 tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren, BS 28 juli 1995.

²⁰ Zie artikel 18 van de wet van 27 december 2012 houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, CITES, diergezondheid en bescherming van de gezondheid van de gebruikers, BS 31 december 2012.

algemeen beroepsmatig of vanuit een hobby sterk betrokken bij de context van het evenement. De kans dat de winnaar op dergelijke evenementen niet over de nodige kennis en installaties beschikt, is dan ook veel kleiner dan op algemene evenementen zoals kermissen, braderijen enzovoort. De winnaar zal dan ook veel beter kunnen inschatten of het wijs is om het dier als prijs aan te nemen of niet (in praktijk worden afwijkingen enkel toegestaan als onder andere gegarandeerd wordt dat de winnaar de keuze krijgt tussen het dier of een andere prijs van gelijke waarde). Het risico op dierenwelzijnsproblemen is in deze context dan ook veel beperkter zodat afwijkingen in dit kader verantwoord kunnen worden.

Artikel 35

Door middel van artikel 35 van het ontwerp van decreet worden in artikel 39 van de Dierenwelzijnswet de gevangenisstraffen in geval van recidive verhoogd. Daar waar in geval van herhaling binnen drie jaar na de vorige veroordeling de gevangenisstraf overeenkomstig artikel 39 van de Dierenwelzijnswet sowieso verdubbeld wordt, wordt nu bepaald dat in geval er daarenboven sprake is van ernstige mishandeling of verwaarlozing, de gevangenisstraf vermenigvuldigd dient te worden met een factor zes. Door deze decretale aanpassing wordt beoogd een krachtig signaal te geven aan personen die zich bij herhaling schuldig maken aan ernstige mishandeling dan wel verwaarlozing van dieren, dat een dergelijk gedrag in deze moderne samenleving niet aanvaard en noch getolereerd wordt.

Artikel 36

Door middel van artikel 36 van het ontwerp van decreet wordt in artikel 41bis van de Dierenwelzijnswet enerzijds in het eerste lid de zinsnede "de Koning binnen de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering binnen het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid". Anderzijds wordt in het achtste lid het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering". Deze aanpassingen beogen de terminologie van artikel 41bis in overeenstemming te brengen met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid.

Artikel 37

Artikel 37 van het ontwerp van decreet voert drie wijzigingen door aan het artikel 42 van de Dierenwelzijnswet. Enerzijds worden de woorden "de F(f)ederale O(o)verheidsdienst bevoegd voor D(d)ierenwelzijn" telkens vervangen door de woorden "de Dienst", hetwelk gedefinieerd wordt in het nieuw ingevoegde punt 23 van het artikel 3 van de Dierenwelzijnswet.

Anderzijds wordt paragraaf 7 opgeheven. Een schrapping van paragraaf 7 dringt zich op, aangezien paragraaf 7 betrekking heeft op de controles verricht door de personeelsleden van het FAVV die sinds de zesde staatshervorming echter niet meer bevoegd zijn voor dierenwelzijn.

Ten slotte wordt in de paragrafen 2, 5 en 6 het woord "eigenaar" vervangen door de woorden "verantwoordelijke van het dier". Hier is nood aan, aangezien de door de Dienst of het openbaar ministerie gemaakte kosten moeten kunnen verhaald worden, niet enkel op de eigenaar maar in het algemeen op de verantwoordelijke van het dier ongeacht of deze de eigenaar is van het dier. Middels artikel 2 van huidig ontwerp van decreet wordt er tevens een definitie van verantwoordelijke aan artikel 3 van de Dierenwelzijnswet toegevoegd. Deze definitie is identiek aan deze die reeds in verschillende uitvoeringsbesluiten voorkomt.

De bestaande procedure voor inbeslagname en het bepalen van de bestemming van in beslag genomen dieren wordt behouden. Deze procedure omvat twee fases, met name de inbeslagname en het bepalen van de bestemming. Het gaat hierbij om twee afzonderlijke beslissingen, waarbij de bestemmingsbeslissing wordt genomen door een andere persoon dan diegene die het beslag heeft gelegd. Bij het bepalen van de bestemming voor het dier wordt vooreerst nagegaan of het beslag terecht was en of de procedure voor inbeslagname correct werd gevolgd. Blijkt dit niet het geval, dan worden de dieren teruggegeven aan de verantwoordelijke en worden de kosten verbonden aan de beslissing tot inbeslagname niet op hem verhaald.

De uiterste termijn voor het nemen van de bestemmingsbeslissing, met name twee maanden na de datum van inbeslagname, wordt behouden. Hierbij wordt er steeds naar gestreefd om deze termijn zo kort mogelijk te houden, met het oog op het beperken van enerzijds de verblijfstijd van de betrokken dieren in een asiel en anderzijds de kosten verbonden aan de inbeslagname.

De gangbare praktijk, waarbij de verantwoordelijke van de dieren in de mate van het mogelijke wordt verhoord vooraleer een definitieve beslissing wordt genomen, blijft eveneens behouden.

Artikelen 38 tot en met 40

De artikelen 38 tot en met 40 van het ontwerp van decreet voegen respectievelijk de artikelen 42bis, 42ter en 42quater in in de Dierenwelzijnswet.

De bepalingen, vermeld in deze artikelen, werden geïnspireerd op de artikelen 16.5.2 tot en met 16.5.4 van het DABM²¹ en zijn in grote mate gelijklopend aan deze artikelen, vermeld onder het hoofdstuk V 'Inning en invordering van verschuldigde bedragen' van titel XVI van het DABM. Er werd geopteerd om een gelijkaardige regeling in te voeren in de Dierenwelzijnswet.

Artikel 42bis, §1, heeft betrekking op de invordering bij dwangbevel van alle verschuldigde kosten, vermeld in artikel 42, §5, verhoogd met alle kosten die betrekking hebben op de invordering. Een ambtenaar of de ambtenaren die de Vlaamse Regering daartoe zal aanwijzen, zal belast worden met het viseren en het uitvoerbaar verklaren van de dwangbevelen. Op een door deze ambtenaar gevisiseerd en uitvoerbaar verklaard dwangbevel kan met toepassing van het gemeenrechtelijk procesrecht worden overgegaan tot gedwongen tenuitvoerlegging en bewarend beslag.

De tweede paragraaf regelt de wijze van betekening van het dwangbevel, alsook de mogelijkheid voor de schuldenaar om hiertegen verzet aan te tekenen. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel tot de rechter hierover uitspraak heeft gedaan. Weliswaar kan het Vlaamse Gewest de rechter vragen om de schorsing van de tenuitvoerlegging ongedaan te maken. Geschillen die ontstaan tijdens de invorderingsprocedure van hogervermelde kosten, kunnen alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van het dwangbevel en worden gebracht voor de beslagrechter.

Ten slotte bepaalt deze paragraaf dat in het kader van het dwangbevel bewarend beslag gelegd kan worden. Op dit bewarend beslag zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

²¹ Memorie van toelichting, *Parl.St.* VI.Parl. 2006-07, nr. 1249/1, p. 70 en 71.

Krachtens de derde paragraaf heeft het Vlaamse Gewest, op grond van een uitvoerbaar verklaard dwangbevel en tot zekerheid van de voldoening van de kosten, vermeld in artikel 42, §5, een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de schuldenaar en kan het Vlaamse Gewest een wettelijke hypotheek nemen op alle daarvoor vatbare en in het Vlaamse Gewest gelegen of geregistreerde goederen van de schuldenaar.

Artikel 42ter. Het gewest kan ervoor kiezen de verschuldigde bedragen (de kosten vermeld in artikel 42, §5) niet in te vorderen. Dit is het geval wanneer de invorderingskosten hoger zijn dan het te betalen bedrag of wanneer men geen overtreder kan aanduiden aan wie de kosten moeten worden aangerekend.

Artikel 42quater. Dit artikel laat toe dat de ambtenaar die de Vlaamse Regering belast met de inning en invordering, tevens bevoegd zal zijn om te beslissen over verzoeken tot uitstel of spreiding van betaling. Deze verzoeken gaan uit van de overtreder en moeten gemotiveerd zijn.

Artikel 41

Het artikel 41 van het ontwerp van decreet heft respectievelijk artikelen 44 en 45bis van de Dierenwelzijnswet op. Deze artikelen betreffen slotbepalingen inzake de bevoegdheid van de Koning die inherent zijn aan de bevoegdheden van de Vlaamse Regering op basis van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen respectievelijk niet meer relevant zijn, gelet op de regionalisering van het dierenwelzijnsbeleid, waardoor een schrapping van beide artikelen zich opdringt.

Artikel 42

Artikel 42 bepaalt dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van het verbod op het gebruik van elektrische halsbanden bepaalt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken,
Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET



Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren in het kader van de zesde staatshervorming

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 3 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 9° en 21° wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° wordt een punt 23 en een punt 24 toegevoegd, die luiden als volgt:

"23. Dienst: de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst die bevoegd is voor het dierenwelzijn;

24. Verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, eigenaar of houder van een dier, die er gewoonlijk een onmiddellijk beheer of toezicht op uitoefent."

Art. 3. In artikel 3bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995 en het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "Koning" wordt telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° in paragraaf 2, 3°, b), worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering";

3° in paragraaf 2, 3°, wordt het woord "Hij" telkens vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

4° in paragraaf 2, 6°, wordt de zinsnede ", 3° b) en 7 °" vervangen door de zinsnede "en 3°, b)";

5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. Onverminderd de afwijkingen, vermeld in paragraaf 2, kan de Vlaamse Regering het houden van andere soorten of categorieën dan die welke door haar aangewezen zijn, verbieden aan sommige van de natuurlijke personen of de rechtspersonen, vermeld in paragraaf 2."

Art. 4. In artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/2. Het gebruik van elektrische halsbanden bij honden is verboden. De Vlaamse Regering kan afwijkingen van dit verbod toestaan voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden."

2° in paragraaf 4 wordt tussen de zinsnede "§§ 2" en de zinsnede "en 3," de zinsnede ", 2/1, 2/2" ingevoegd;

3° in paragraaf 4 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

4° in paragraaf 5 wordt tussen de zinsnede "§ § 1, 2," en de zinsnede "3 en 4" de zinsnede "2/1, 2/2, " ingevoegd.

Art. 5. In artikel 5 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering";

2° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "ofwel van de overheden die de Koning aanwijst" opgeheven;

3° in paragraaf 2 en paragraaf 3, tweede lid, wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

4° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door het woord "haar";

5° in paragraaf 3 wordt het eerste lid opgeheven;

6° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede "De Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" vervangen door de woorden "De Dienst";

7° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede "of naar gelang van het geval, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen," opgeheven;

8° in paragraaf 4 wordt het eerste lid opgeheven;

9° in paragraaf 4, tweede lid, worden de woorden "De Minister" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering".

Art. 6. In artikel 6 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 en 2 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° in paragraaf 2 wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

3° in paragraaf 3 wordt de zinsnede "Hij kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en hun aangestelden alsmede de personen aangewezen door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn, met de door Hem aangewezen overheidspersonen samenwerken" vervangen door de zinsnede "De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken".

Art. 7. In artikel 6bis, §2, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 7 februari 2014, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering".

Art. 8. In artikel 7 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad," wordt vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering kan";

2° het woord "Hij" wordt vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

3° de woorden "De Koning bepaalt" worden vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering bepaalt".

Art. 9. In artikel 9, §4, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "de Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" wordt vervangen door de woorden "de Dienst";

2° het tweede en het derde lid worden opgeheven.

Art. 10. In artikel 10, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 11. In artikel 10bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 11 mei 2007, wordt de zinsnede "de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet" vervangen door de woorden "het Wetboek van economisch recht".

Art. 12. In artikel 12 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij de wet van 11 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede "De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering kan" en wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

2° in het vijfde lid wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 13. In artikel 12bis, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 7 februari 2014, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 14. In artikel 13 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° aan paragraaf 1, 6, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het certificaat van goedkeuring dat vereist is voor lange transporten, vermeld in artikel 18, lid 2, van de verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97. De Vlaamse Regering bepaalt ook het tarief en de regels voor de betaling van een retributie voor het certificaat van goedkeuring;"

3° in paragraaf 1, 7, wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

4° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. De Vlaamse Regering kan in bijzondere gevallen ontheffingen of vrijstellingen verlenen en aan die ontheffingen of vrijstellingen verplichtingen of beperkingen verbinden."

Art. 15. In artikel 14 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en wordt het woord "hem" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Met toepassing van internationale verdragen of in bijzondere gevallen kan de Vlaamse Regering afwijkingen of ontheffingen verlenen en aan die afwijkingen of ontheffingen verplichtingen of beperkingen verbinden."

Art. 16. In artikel 16 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 en 3 wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "of in inrichtingen" en het woord "erkend" de woorden "door haar" ingevoegd;

3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "door de Minister tot wiens bevoegdheid het dierenwelzijn behoort na advies van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen" opgeheven;

4° in paragraaf 3 wordt een punt 1bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1bis. de garantie voor een onafhankelijk optreden van de functionaris voor het dierenwelzijn;”.

Art. 17. In artikel 17bis, §2, 3°, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995, wordt de zinsnede “De Koning stelt, bij een in Ministerraad overlegd besluit,” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering stelt”.

Art. 18. In 18, §3, en artikel 30, §2, van dezelfde wet wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 19. In artikel 20 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995 en 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt opgeheven;

2° in paragraaf 3 en 4 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

3° in paragraaf 3 worden de woorden “Hij bepaalt” vervangen door het woord “ze bepaalt” en worden de woorden “Hij kan” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering kan”.

Art. 20. In artikel 21 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “voor het Dierenwelzijn bevoegde minister” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad,” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering bepaalt”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

4° in paragraaf 2, 3 en 4 wordt het woord “Koning” telkens vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

5° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “voor dierenwelzijn bevoegde dienst” vervangen door het woord “Dienst”.

Art. 21. In artikel 22 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de minister bevoegd voor het dierenwelzijn” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”;

2° in het tweede lid worden de woorden “De minister” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

3° aan het tweede lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van die erkenning en de procedure voor het verlenen, het schorsen en het intrekken van die erkenning.”.

Art. 22. In artikel 23, §1, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering".

Art. 23. In artikel 24, §5, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt het woord "aangepaste" vervangen door de zinsnede "vaststelbare, humane".

Art. 24. In artikel 25 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "Koning" wordt vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° de woorden "en door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn vereiste" worden opgeheven.

Art. 25. In artikel 26, §1, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995 en 9 juli 2004, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 26. In artikel 27 en 29 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 27. Artikel 28 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 28. De Vlaamse Regering richt een Proefdierencommissie op die tot taak heeft advies te verlenen over de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren en te zorgen voor de verspreiding van de beste praktijken. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werking ervan. De middelen van het wetenschappelijk en medisch onderzoek zijn erin vertegenwoordigd. De leden van de Proefdierencommissie zijn door het beroepsgeheim gebonden."

Art. 28. In artikel 30/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 27 december 2012, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 29. Artikel 31 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 31. Er wordt een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn opgericht. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van die Raad en zijn werking. Onder meer de vertegenwoordigers van de verenigingen voor dierenbescherming, van het wetenschappelijk onderzoek, van de dierenartsen en van de kwekers maken er deel van uit."

Art. 30. In artikel 32 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt het woord "Raad" vervangen door de woorden "Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn" en worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering".

Art. 31. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, wordt hoofdstuk X, dat bestaat uit artikel 33, opgeheven.

Art. 32. In artikel 34 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wet van 6 mei 2009 en 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

"§1. Onverminderd de ambtsbevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie worden overtredingen op deze wet en op de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake opgespoord en vastgesteld door:

- 1° de leden van de federale en lokale politie;
- 2° de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

Alleen de statutaire of contractuele dierenartsen van de Dienst zijn bevoegd om de misdrijven die in de laboratoria gepleegd zijn, op te sporen en vast te stellen.

De contractuele personeelsleden van de Dienst leggen voorafgaand aan de uitoefening van hun functie de eed af in handen van de Vlaamse Regering.

De personeelsleden van de Dienst, vermeld in het eerste lid, hebben een legitimatiebewijs bij zich en tonen dat desgevraagd onmiddellijk. De Vlaamse Regering kan bepalen wie het legitimatiebewijs verleent, en wat het model en de inhoud van het legitimatiebewijs zijn.";

2° in paragraaf 2 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Zij kunnen zich bij de uitoefening van hun bevoegdheden laten bijstaan door personen die ze daarvoor hebben aangewezen op grond van hun deskundigheid.";

3° er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2bis. Zonder afbreuk te doen aan de regelgeving inzake privacy zoals onder meer bepaald door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en door de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten, kunnen de overheidspersonen, vermeld in paragraaf 1, vaststellingen doen met audiovisuele middelen. Ze kunnen ook audiovisueel materiaal van derden gebruiken, als deze personen dat materiaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen.";

4° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

"§4. Het proces-verbaal dat is opgesteld door de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die door de Vlaamse Regering aangewezen zijn, wordt overgemaakt aan de met toepassing van artikel 41bis aangestelde ambtenaar.";

5° paragraaf 6 wordt opgeheven.

Art. 33. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 34bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 34bis. §1. Met behoud van de toepassing van artikel 34 worden overtredingen op deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake in erkende slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang, en inrichtingen die door de Vlaamse Regering erkend zijn, vastgesteld door dierenartsen die door de Dienst aangesteld worden. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten die de voormelde dierenartsen uitvoeren.

In het eerste lid wordt verstaan onder grensinspectieposten en plaatsen van uitgang: de grensinspectieposten en de plaatsen van uitgang, vermeld in artikel 2, d) en i), van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van aanstelling van de dierenartsen, vermeld in paragraaf 1.

De Vlaamse Regering bepaalt het tarief en de regels voor de betaling van de retributie door de slachthuizen en de inrichtingen, vermeld in paragraaf 1, voor de opdrachten die uitgevoerd zijn door de dierenartsen die door de Dienst aangesteld zijn.

De vaststellingen van de dierenartsen, vermeld in het eerste lid, kunnen als basis worden gebruikt bij de opmaak van de processen-verbaal door de personen, vermeld in artikel 34, §1.”.

Art. 34. In artikel 36 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995, 22 december 2003 en 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 2°, 7° en 10°, wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° in het eerste lid, 7° en 16°, worden de woorden “de minister bevoegd voor het dierenwelzijn” telkens vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”;

3° in het eerste lid, 10°, wordt het woord “Hem” vervangen door het woord “de Vlaamse Regering”;

4° in het eerste lid, 14°, wordt tussen de woorden “dit artikel uitbaat” en de zinsnede “, de bepalingen” de zinsnede “of met miskenning van de voorwaarden, vermeld in artikel 5, §2, eerste en tweede lid, uitbaat” ingevoegd;

5° in het eerste lid, 14°, worden de woorden “van de koninklijke besluiten” opgeheven;

6° in het eerste lid, 15°, worden tussen het woord “geverfde” en de woorden “dieren houdt” de woorden “of anderszins kunstmatig gekleurde” ingevoegd;

7° in het eerste lid, 16°, wordt tussen de woorden “uitreikt bij” en de zinsnede “wedstrijden, verlotingen,” de zinsnede “aankopen,” ingevoegd;

8° aan het eerste lid, 16°, worden de woorden “volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt” toegevoegd;

9° aan het eerste lid, 16°, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Die afwijkingen kunnen alleen worden verleend ter gelegenheid van feesten, jaarmarkten, wedstrijden en andere manifestaties met een professioneel of geassimileerd karakter.”;

10° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 35. In artikel 39, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt tussen de woorden “worden de gevangenisstraffen verdubbeld” en de woorden “en de geldboetes verhoogd tot” de zinsnede “of, in

geval van ernstige mishandeling of verwaarlozing, vermenigvuldigd met een factor zes," ingevoegd.

Art. 36. In artikel 41bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "de Koning binnen de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering binnen het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid";

2° in het achtste lid wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 37. In artikel 42 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012 en gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1/1 worden woorden "de Federale Overheidsdienst bevoegd voor dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Dienst";

2° in paragraaf 2 worden de woorden "De Federale Overheidsdienst bevoegd voor Dierenwelzijn" vervangen door de woorden "De Dienst";

3° in paragraaf 5 worden de woorden "de Federale Overheidsdienst bevoegd voor Dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Dienst";

4° in de paragrafen 2, 5 en 6 wordt het woord "eigenaar" telkens vervangen door de woorden "verantwoordelijke van het dier";

5° in paragraaf 6 worden de woorden "de federale overheidsdienst bevoegd voor dierenwelzijn" telkens vervangen door de woorden "de Dienst";

6° paragraaf 7 wordt opgeheven.

Art. 38. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 42bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 42bis. §1. Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde kosten, verhoogd met de invorderingskosten, vermeld in artikel 42, §5, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een ambtenaar of ambtenaren die daartoe door de Vlaamse Regering worden aangewezen.

§2. Het dwangbevel wordt aan de schuldenaar bij deurwaardersexploot betekend.

Binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van het dwangbevel kan de schuldenaar verzet doen door het Vlaamse Gewest te laten dagvaarden.

Het verzet schorst de tenuitvoerlegging. Het Vlaamse Gewest kan de rechter verzoeken om de schorsing van de tenuitvoerlegging op te heffen.

Op het dwangbevel zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

Een beroep tegen een dwangbevel kan alleen worden ingesteld voor geschillen die in verband met de tenuitvoerlegging van het dwangbevel rijzen. Die geschillen worden voor de beslagrechter gebracht.

§3. Op grond van het uitvoerbaar verklaarde dwangbevel en tot zekerheid van voldoening van de kosten, vermeld in artikel 42, §5, heeft het Vlaamse Gewest een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de schuldenaar en kan ze een wettelijke hypotheek nemen op al de daarvoor vatbare en in het Vlaamse Gewest gelegen of geregistreerde goederen van de schuldenaar.

Het voorrecht, vermeld in het eerste lid, neemt de rang in onmiddellijk na de voorrechten, vermeld in artikel 19 en 20 van de Hypotheekwet van 16 december 1851, en in artikel 23 van boek II van het Wetboek van Koophandel.

De rang van de wettelijke hypotheek wordt bepaald door de dagtekening van de inschrijving die genomen wordt krachtens het uitvoerbaar verklaarde en betekende dwangbevel.

De hypotheek wordt ingeschreven op verzoek van de ambtenaar, vermeld in paragraaf 1. De inschrijving heeft plaats, niettegenstaande verzet, betwisting of beroep, op voorlegging van een afschrift van het dwangbevel dat eensluidend wordt verklaard door die ambtenaar en dat melding maakt van de betekening ervan.”.

Art. 39. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 42ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 42ter. In afwijking van artikel 42bis kan de ambtenaar, vermeld in artikel 42bis, §1, beslissen af te zien van de invordering van de kosten, vermeld in artikel 42, §5, als de invorderingskosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of als niet kan worden vastgesteld wie de overtreder is.”.

Art. 40. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 42quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 42quater. De ambtenaar die belast is met de inning en de invordering, beslist ook over de gemotiveerde verzoeken tot uitstel of spreiding van betaling die de overtreder tot hem richt.”.

Art. 41. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 44, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003;

2° artikel 45bis, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 februari 2001 en de wet van 27 december 2012.

Art. 42. Artikel 4, 1°, van dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme
en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE



RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.825/3
van 5 maart 2018

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot
wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de
bescherming en het welzijn der dieren in het kader van de zesde
staatshervorming’

Op 15 januari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 21 februari 2018, en nogmaals verlengd tot 5 maart 2018, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren in het kader van de zesde staatshervorming’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 13 februari 2018 en 1 maart 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 maart 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest strekt tot het aanbrengen van verscheidene wijzigingen in de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’.

2.1. De termen “de Koning” en “de minister bevoegd voor het dierenwelzijn” worden telkens vervangen door de term “de Vlaamse Regering”, om aldus de delegaties aan de uitvoerende macht ook vanuit formeel oogpunt² in overeenstemming te brengen met de toestand na de bevoegdheidsoverdracht ingevolge de Zesde Staatshervorming. Voorts worden, eveneens naar aanleiding van die bevoegdheidsoverdracht, de verwijzingen naar de Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu vervangen door een verwijzing naar de Dienst, zijnde de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst die bevoegd is voor het dierenwelzijn, en wordt voorzien in de opheffing van de (advies)bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en van het vereiste van overleg in de federale Ministerraad. Er wordt voorzien in de aanwijzing door de Vlaamse Regering (in plaats van door de Koning) van de ambtenaar die bevoegd is om een geldsom te bepalen waarvan de vrijwillige betaling door de overtreder de strafvordering doet vervallen.

2.2. Naast een aantal wetgevingstechnische verbeteringen bevat het voorontwerp een aantal inhoudelijke wijzigingen van de wet van 14 augustus 1986. Zo wordt een definitie ingevoegd van de term “verantwoordelijke” (artikel 2, 2°, van het voorontwerp). Het gebruik van elektrische halsbanden bij honden wordt verboden, behoudens afwijkingen toe te staan door de Vlaamse Regering voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden (artikel 4, 1°). Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering ingevoegd om de nadere regels te bepalen voor het certificaat van goedkeuring voor wegvervoermiddelen dat vereist is voor lange transporten ingevolge verordening (EG) nr. 1/2005³ (artikel 14, 2°). Er wordt voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden te bepalen voor de garantie van het onafhankelijk optreden van de functionaris voor het dierenwelzijn (artikel 16, 4°), alsook in een delegatie om de voorwaarden voor de erkenning van fokkers en leveranciers van proefdieren te bepalen en de

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Zie immers reeds artikel 83 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

³ Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 ‘inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97’.

procedure voor het verlenen, schorsen en intrekken van de erkenning⁴ (artikel 21, 3°). Er wordt voorzien in een verbetering van de omzetting van artikel 13, lid 3, van richtlijn 2010/63/EU bij artikel 24, § 5, van de wet van 14 augustus 1986 (artikel 23 van het voorontwerp).⁵ De bepaling inzake het comité van deskundigen dat tot taak heeft deontologische problemen in verband met dierproeven te bestuderen, wordt vervangen door een bepaling inzake de (reeds bestaande) Proefdierencommissie. Deze commissie heeft tot taak advies te verlenen over de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren en te zorgen voor de verspreiding van de beste praktijken (artikel 27). De bepaling inzake de Raad voor Dierenwelzijn wordt vervangen door een bepaling inzake de (reeds bestaande) Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn (artikel 29). De bepaling inzake de erkenning van nationale en regionale verenigingen die representatief zijn voor de bescherming en het welzijn der dieren, wordt opgeheven (artikel 31). De regeling inzake de opsporing van overtredingen op de wet, haar uitvoeringsbesluiten en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten wordt aangepast, onder meer door de invoeging van een bepaling inzake vaststellingen met audiovisuele middelen (artikel 32). Er wordt een artikel ingevoegd inzake de vaststelling van overtredingen in erkende slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang en inrichtingen die door de Vlaamse Regering erkend zijn, door dierenartsen die door de Dienst worden aangesteld conform de door de Vlaamse Regering bepaalde wijze van aanstelling. Tevens wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om het tarief en de regels te bepalen voor de betaling van een retributie die de slachthuizen en inrichtingen moeten betalen voor de opdrachten die zijn uitgevoerd door de aangestelde dierenartsen (artikel 33). Er wordt voorzien in een verzesvoudiging van de geldboeten bij herhaling (in plaats van een verdubbeling) in geval van ernstige mishandeling of verwaarlozing (artikel 35). Er worden bepalingen ingevoegd aangaande de invordering bij dwangbevel van de kosten verbonden aan de administratieve inbeslagname van levende dieren, het afzien van de invordering van deze kosten en de beslissing over gemotiveerde verzoeken tot uitstel of spreiding van betaling door de overtreder (artikelen 38 tot 40).

⁴ De erkenning van fokkers en leveranciers is voorgeschreven bij artikel 20 van richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 ‘betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt’.

⁵ De gemachtigde verklaarde daarover het volgende: “Naar aanleiding van de EU Pilot met nr. 8785/16/ENVI met het verzoek om informatie werd vastgesteld dat zowel de dierenwelzijnswet als het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren (hierna ‘het KB van 29 mei 2013’) niet volledig in overeenstemming waren met Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 ‘betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt’. Het KB van 29 mei 2013 werd hierop aangepast met het BVR van 17 februari 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren en het koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren. Met dit voorontwerp van decreet wordt ook de dierenwelzijnswet volledig in overeenstemming gebracht met Richtlijn 2010/63/EU.” Zie daarover ook reeds adv.RvS 60.802/3 van 6 februari 2017 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren en het koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’.

2.3. Het aan te nemen decreet treedt in werking volgens de gebruikelijke regels, namelijk de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 4, 1°, ervan inzake het verbod op het gebruik van elektrische halsbanden bij honden, dat in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum (artikel 42).

ALGEMENE OPMERKING

3. Op verscheidene plaatsen in de wet van 14 augustus 1986 wordt voorzien in delegaties waarbij niet uitdrukkelijk wordt bepaald of het gaat om een delegatie van regelgevende bevoegdheid of van individuele beslissingsbevoegdheid. Dat kan leiden tot onduidelijkheid en zelfs tot rechtsgedingen, zoals voor de delegatie vervat in artikel 3*bis*, § 3, van deze wet,⁶ te vervangen bij artikel 3, 5°, van het voorontwerp. Die onduidelijkheid kan worden vermeden door de delegaties preciezer te formuleren, en wel als volgt.

Indien de delegatie van een regelgevende bevoegdheid aan de Vlaamse Regering wordt beoogd, wordt dat het best voldoende uitdrukkelijk vermeld, zoals bijvoorbeeld door te schrijven: “De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot (...)”. Op zijn minst moet uit de context van de bepaling voldoende duidelijk uit de verf komen dat de vaststelling van rechtsregels wordt beoogd.

Wanneer een delegatie van individuele beslissingsbevoegdheid wordt beoogd die erop neer komt dat kan worden afgeweken van bestaande rechtsregels, moet die delegatie worden aangevuld met criteria aan de hand waarvan die beslissingsbevoegdheid moet worden uitgeoefend.⁷

Indien een combinatie van beide soorten delegaties wordt beoogd, kan dat ook het best uitdrukkelijk worden vermeld. Daarbij kan dan eveneens beter worden gepreciseerd of de delegatie van individuele beslissingsbevoegdheid betrekking heeft op dezelfde aangelegenheden als diegene waarop de regelgevende bevoegdheid slaat, dan wel of de twee soorten delegaties op verschillende aangelegenheden betrekking hebben.

De stellers van het voorontwerp zouden er goed aan doen de verscheidene delegaties die bij het te nemen besluit worden gewijzigd of ingevoerd (in elk geval, maar niet uitsluitend die in de artikelen 3, 5°, 4, 1°, 14, 4°, 15, 2°, van het voorontwerp) te herzien in het licht van deze opmerking.

⁶ RvS 3 augustus 2004, nr. 134.194, sprl Les Arts du Cirque.

⁷ Zie het voormelde arrest, alsook adv.RvS 22.168/8 van 18 mei 1993 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 4 mei 1995 ‘tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren’, opmerking 8, *Parl.St.* Senaat 1993-94, nr. 972-1, 30.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTArtikel 2

4. Het ontworpen artikel 3, 23 (artikel 2, 2°, van dit voorontwerp), is dubbelop met een wijziging die wordt beoogd bij artikel 135 van het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’, waarover de Raad van State op 19 februari 2018 advies 62.834/3 heeft gegeven. De stellers van het voorontwerp zullen moeten nagaan welk voorontwerp als eerste tot stand zal komen en in het andere voorontwerp de overbodige wijzigingsbepaling weglaten.

Artikel 3

5. In het ontworpen artikel 3*bis*, § 3 (artikel 3, 5°, van het voorontwerp), wordt gewag gemaakt van het verbieden door de Vlaamse Regering van “het houden van andere soorten of categorieën dan die welke door haar aangewezen zijn”. De gemachtigde verklaarde dat met de aanwijzing van die soorten of categorieën wordt gerefereerd aan de lijst, vermeld in de ontworpen paragraaf 1, die door de Vlaamse Regering wordt vastgesteld. Het zou dan ook duidelijker zijn om te schrijven: “het houden van soorten of categorieën die niet voorkomen op de lijst vermeld in paragraaf 1”.

Artikel 4

6. Bij het ontworpen artikel 4, § 2/2 (artikel 4, 1°, van het voorontwerp), wordt voorzien in een verbod op het gebruik van elektrische halsbanden bij honden. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om afwijkingen van dit verbod toe te staan voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden en, bij het ontworpen artikel 4, § 4 (artikel 4, 2°, van het voorontwerp), om nadere regelen te stellen ter uitvoering van dit verbod.⁸ De gemachtigde lichtte deze beleidskeuze toe als volgt:

“Het gebruik van elektrische halsbanden bij honden is al lang controversieel omwille van de dierenwelzijnsimplicaties die hiermee gepaard gaan. In verschillende Europese landen, zoals Denemarken, Duitsland, Luxemburg en Roemenië, geldt op dit moment al een totaal verbod op het gebruik van dergelijke halsbanden, in andere landen (Cyprus, Tsjechië, Noorwegen, Zweden en Zwitserland) is het gebruik beperkt. Er gaan meer en meer stemmen op om ook in Vlaanderen het gebruik van en de handel in deze toestellen aan banden te leggen.

⁸ De gemachtigde bevestigde dat deze delegaties zowel regelgevende bevoegdheid als individuele beslissingsbevoegdheid betreffen. Dat de ontworpen paragraaf 4 enkel regelgevende bevoegdheid betreft is evident, maar de draagwijdte van de delegatie in de ontworpen paragraaf 2/2 is onduidelijk. In dat verband wordt verwezen naar opmerking 3.

De negatieve welzijnsimplicaties hangen niet enkel samen met de gebruikte stroomsterkte en de pijn en angst die het dier hierdoor ervaart. De belangrijkste factor die bepaalt of het gebruik van een stroomhalsband een belangrijk risico voor het dierenwelzijn inhoudt, is de persoon die de afstandsbediening vasthoudt.

Bij verkeerd gebruik hebben elektrische halsbanden een sterke negatieve impact op het dierenwelzijn en kunnen zij o.a. gedragsproblemen (vnl. angstgerelateerd) veroorzaken. Het is immers cruciaal enerzijds dat de prikkel aangepast wordt aan het individuele dier (o.a. afhankelijk van de dikte van de vacht) en anderzijds dat de prikkel op het juiste moment gegeven wordt, zodat de hond de link legt tussen de prikkel en zijn gedrag, en dat het dier begrijpt wat van hem verwacht wordt. Jammer genoeg loopt het hierbij al te vaak fout. Bovendien blijkt uit onderzoek dat met training met *positive reinforcement* (beloning) dezelfde resultaten bereikt kunnen worden als met gebruik van een elektrische halsband, zodat dergelijke halsbanden niet onontbeerlijk zijn. Een verbod op het algemene gebruik van deze toestellen kan dan ook verantwoord worden vanuit een dierenwelzijnspectief.

Bij deskundig gebruik kunnen elektrische halsbanden in bepaalde gevallen wel een hulpmiddel zijn om honden op te leiden of gedragsproblemen te behandelen. Daarom wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om afwijkingen toe te staan voor gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden.”

Op de vraag waarom het verbod enkel geldt voor honden en niet voor andere dieren, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Honden en andere diersoorten zijn in deze niet vergelijkbaar daar dergelijke elektrische halsbanden uitsluitend bestaan voor en gebruikt worden bij honden. Enkel voor honden is dan ook aangetoond dat het vrije gebruik van deze systemen een belangrijk risico voor het dierenwelzijn inhoudt. Bovendien is de mate waarin en de soort en complexiteit van de training waaraan honden onderworpen worden niet te vergelijken met training bij andere diersoorten, voor zover die al gebeurt. Bijgevolg gaat het hier om duidelijk verschillende situaties.”

De omstandigheid dat er voor andere diersoorten geen elektrische halsbanden zouden bestaan, neemt niet weg dat die er in de toekomst wel zouden kunnen komen. De beperking van het verbod tot de enige diersoort waar het probleem nu rijst, is een legitieme beleidskeuze, maar die keuze impliceert ook dat zal moeten worden opgevolgd of geen vergelijkbare producten op de markt komen voor andere diersoorten en, zo ja, of die gelijkaardige problemen opleveren als bij honden, in welk geval het verbod zou moeten worden uitgebreid.

7. Het wil de Raad van State voorkomen dat de term “elektrische halsband” nadere omschrijving behoeft. Allicht wordt in elk geval een halsband bedoeld die stroomstoten toedient aan de hond, bijvoorbeeld wanneer hij blaft of een bepaalde perimeter verlaat, en niet eender welke halsband met bijvoorbeeld een ingebouwd elektrisch of elektronisch apparaat (zoals een gps-tracker of verlichting), maar dit moet, mede omwille van de strafrechtelijke beteugeling van het ontworpen verbod, worden gepreciseerd, bij voorkeur door een definitie uit te werken.

Er bestaan overigens ook halsbanden waarbij het gedrag op een andere wijze wordt gecorrigeerd dan door het toedienen van stroomstoten, bijvoorbeeld door het produceren van een onaangenaam geluid of het toedienen van een spray met een onaangename geur. De Raad van State beschikt niet over het vereiste wetenschappelijke inzicht om uit te maken of dergelijke

producten dezelfde problemen opleveren als halsbanden die een stroomstoot toedienen, maar indien dat effectief het geval is, zal de definitie van de term “elektrische halsband” ook in het licht daarvan moeten worden uitgewerkt.

Artikel 9

8. De gemachtigde verklaarde dat met de delegatie aan de Dienst om richtlijnen op te stellen voor het laten doden van een zwervend, verloren of achtergelaten dier dat niet kan worden besteed aan een dierenasiel of aan een dierentuin, enkel een delegatie van individuele beslissingsbevoegdheid wordt bedoeld. De term “richtlijnen” wijst echter veeleer op algemene voorschriften en zelfs op een quasiregelgevende bevoegdheid. In het ontworpen artikel 9, § 4, kan dan ook beter worden gepreciseerd dat de Dienst ter zake een advies geeft of dat overleg wordt gepleegd met de Dienst.

Artikel 11

9. In het ontworpen artikel 10*bis* (artikel 11 van het voorontwerp) zou eventueel kunnen worden gepreciseerd: “*titel 4 van boek VII van het Wetboek van economisch recht*”.

Artikel 14

10. De gemachtigde kon ermee instemmen dat het ontworpen tweede lid van artikel 13, § 1, 6 (artikel 14, 2°, van het voorontwerp), beter wordt opgenomen als een nieuw tweede lid van die paragraaf 1. In dat lid wordt de Vlaamse Regering immers gemachtigd om de nadere regels te bepalen met betrekking tot het certificaat van goedkeuring dat vereist is voor lange transporten, ter (gedeeltelijke) uitvoering van artikel 18 van verordening (EG) nr. 1/2005. Die verordeningsbepaling voorziet evenwel niet in een onderscheid “al naar gelang van de soorten of groepen van dieren, hun fysieke toestand, de aard van de vervoermiddelen en de verpakkingen, de aard, de duur en de omstandigheden van het vervoer”, zoals dat wordt gemaakt in de inleidende zin van de huidige paragraaf 1 van artikel 13.

De gemachtigde was het er ook mee eens dat moet worden verwezen naar artikel 18 van de verordening en niet naar artikel 18, tweede lid, van de verordening.

11. In het aldus ontworpen artikel 13, § 1, tweede lid, schrijve men “van een retributie voor *het toekennen van* het certificaat van goedkeuring”.

12. In het ontworpen artikel 13, § 2 (artikel 14, 4°, van het voorontwerp), kan duidelijkheidshalve het best aan de eerste vermelding van “ontheffingen of vrijstellingen” worden toegevoegd “van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1”.

13. Op de vraag of de machtiging aan de Vlaamse Regering in het ontworpen artikel 13, § 2, om ontheffingen of vrijstellingen toe te staan van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1 van dat artikel,⁹ gesteund kan worden op bepalingen in verordening (EG) nr. 1/2005 waarbij dit mogelijk wordt gemaakt, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De verordening 1/2005 staat op de volgende vlakken een ontheffing of afwijking toe:

- Artikel 18 [lid] 4: ‘De lidstaten mogen afwijkingen toestaan op de bepalingen van dit artikel en op de bepalingen van hoofdstuk V, punt 1.4, onder b) en hoofdstuk VI van bijlage I voor wegvervoermiddelen met betrekking tot transporten waarvan de eindbestemming in maximaal 12 uur wordt bereikt.’ Dit heeft de Vlaamse Regering al gedaan d.m.v. het BVR van 22/04/2016.

- Punt 2.2. van hoofdstuk III van bijlage I bij verordening 1/2005: ‘Als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen, merries met hun veulen uitgezonderd, moeten in individuele standen worden vervoerd wanneer het voertuig op een roroschip wordt geladen. Er kan bij nationale regels een afwijking van deze bepaling worden toegestaan, mits deze regels door de lidstaten ter kennis worden gebracht van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid.’

- Verder kunnen er volgens artikel 23 [lid] [3] van verordening 1/2005 altijd maatregelen genomen worden die in strijd zijn met de verordening als een noodsituatie dat vereist. ‘Wanneer ten gevolge van de niet-naleving van deze verordening maatregelen genomen moeten worden als bedoeld in lid 1, en het noodzakelijk is de dieren te vervoeren in strijd met sommige bepalingen van deze verordening, geeft de bevoegde autoriteit een vergunning voor het vervoer van die dieren af. In de vergunning wordt duidelijk vermeld om welke dieren het gaat, en worden de voorwaarden omschreven waaronder zij mogen worden vervoerd totdat volledig aan deze verordening is voldaan. Deze vergunning vergezelt de dieren.’

Wellicht moet de machtiging dan ook tot deze gevallen beperkt worden.”

De mogelijkheid om overeenkomstig het ontworpen artikel 13, § 2, afwijkingen of ontheffingen te verlenen, moet inderdaad uitdrukkelijk worden beperkt tot de gevallen waarin de verordening toelaat dat de lidstaten voorzien in dergelijke afwijkingen van de verordeningsbepalingen.

Artikel 15

14. In het ontworpen artikel 14, § 2 (artikel 15, 2°, van het voorontwerp), kan duidelijkheidshalve het best aan de eerste vermelding van “afwijkingen of ontheffingen” worden toegevoegd “van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1”.

⁹ De gemachtigde bevestigde dat deze machtiging zowel regelgevende bevoegdheid als individuele beslissingsbevoegdheid betreft. In dat verband wordt verwezen naar opmerking 3.

15. Op de vraag of de machtiging aan de Vlaamse Regering in het ontworpen artikel 14, § 2, om afwijkingen of ontheffingen te verlenen van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1 van dat artikel,¹⁰ gesteund kan worden op Europeesrechtelijke regels waarbij dit mogelijk wordt gemaakt (naast de “internationale verdragen”, waarvan reeds gewag wordt gemaakt in de ontworpen bepaling), antwoordde de gemachtigde het volgende:

“In dit kader is enkel verordening 1/2005 van belang. Voor het overige zijn er geen Europese verordeningen of richtlijnen of internationale verdragen op het vlak van dierenwelzijn die een rol kunnen spelen.”

Voorts verwees de gemachtigde naar dezelfde verordeningsbepalingen die reeds in opmerking 12 zijn aangehaald en opperde zij dat de machtiging wellicht tot deze gevallen moet worden beperkt. Dat moet inderdaad gebeuren. Bovendien kan de verwijzing “[m]et toepassing van internationale verdragen” worden weggelaten aangezien er geen relevante verdragsbepalingen zijn volgens de verklaring van de gemachtigde.

Artikel 16

16. Het huidige artikel 16 van de wet van 14 augustus 1986 zal worden vervangen bij artikel 4 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 7 juli 2017 ‘houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de toegelaten methodes voor het slachten van dieren betreft’, dat in werking treedt op 1 januari 2019.

Artikel 16 van het voorontwerp bevat verscheidene wijzigingen van artikel 16 van de wet van 14 augustus 1986, “zoals laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014”, waaruit blijkt dat het de bedoeling is dat de ontworpen wijziging in werking treedt vóór de zo-even aangehaalde vervanging, op de tiende dag na de bekendmaking van het aan te nemen decreet in het Belgisch Staatsblad.

De gemachtigde verklaarde dat de ontworpen wijzigingen effectief enkel bedoeld zijn voor de overgangperiode tot de inwerkingtreding van het decreet van 7 juli 2017. Opmerking 17 moet in dat licht worden begrepen.

17. Bij het ontworpen artikel 16, § 2, tweede lid, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om te bepalen dat sommige slachtingen voorgeschreven voor de ritus van een eredienst moeten worden uitgevoerd in erkende slachthuizen of in door haar erkende inrichtingen, door offeraars die daartoe zijn gemachtigd door de vertegenwoordigers van de eredienst. De gemachtigde verklaarde het volgende aangaande de verenigbaarheid van die bepaling met verordening (EG) nr. 1099/2009:¹¹

“Artikel 16 van de Dierenwelzijnswet moet uiteraard conform de verordening geïnterpreteerd worden, wat inderdaad inhoudt dat slachtingen in het kader van de

¹⁰ De gemachtigde bevestigde dat deze machtiging zowel regelgevende bevoegdheid als individuele beslissingsbevoegdheid betreft. In dat verband wordt verwezen naar opmerking 3.

¹¹ Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 ‘inzake de bescherming van dieren bij het doden’.

religieuze ritus uitgevoerd zonder voorafgaande bedwelming enkel in een erkend slachthuis mogen plaatsvinden.

Echter gebeurt niet elke slachting in het kader van de religieuze ritus zonder voorafgaande bedwelming. Zo werd tijdens het Offerfeest 2017 in Vlaanderen 10 % van de dieren geslacht mét voorafgaande bedwelming. Artikel 10 van verordening 1099/2009 laat toe dat dieren voor particulier huishoudelijk gebruik buiten een slachthuis mogen worden geslacht, op voorwaarde o.a. dat zij (voor bepaalde diersoorten) vooraf bedwelmd worden. Deze slachtingen mogen gebeuren door de eigenaar van het dier of door een persoon onder de verantwoordelijkheid en het toezicht van de eigenaar. Het is onder deze bepaling dat tijdens het Offerfeest tijdelijke slachtvloeren, waar enkel wordt geslacht na voorafgaande bedwelming, worden georganiseerd. Om deze reden is een gelijkaardige bepaling voorzien in artikel 3 van het decreet van 7 juli 2017 houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de toegelaten methodes voor het slachten van dieren betreft.

(...)

Voor wat betreft slachtingen die plaatsvinden in een erkend slachthuis, vereist de verordening een attest van vakbekwaamheid voor slachters. Dit attest is inderdaad niet gelieerd aan een machtiging door een religieuze autoriteit, maar heeft louter betrekking op dierenwelzijn. Uiteraard is niet uitgesloten dat offeraars gemachtigd door vertegenwoordigers van de eredienst ook over een dergelijk getuigschrift van vakbekwaamheid beschikken. Om de Dierenwelzijnswet hier in lijn te brengen met de verordening, zouden in artikel 16, § 1, tweede lid, van de wet de woorden ‘en § 3’ moeten ingevoegd worden tussen de woorden ‘artikel 16, § 2, tweede lid,’ en het woord ‘uitgezonderd’.

Voor wat betreft slachtingen die plaatsvinden buiten een erkend slachthuis, voorziet de verordening geen specifieke vereisten voor de persoon die de slachting uitvoert. Hier belet bijgevolg niets dat slachtingen gebeuren door offeraars gemachtigd door vertegenwoordigers van de eredienst.

Daar de machtiging door vertegenwoordigers van de eredienst weinig tot niets te maken heeft met dierenwelzijn, zou deze bepaling eventueel geschrapt kunnen worden, zoals trouwens ook al is voorzien in het decreet van 7 juli 2017 houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de toegelaten methodes voor het slachten van dieren betreft.”

Uit de algemene economie van verordening (EG) nr. 1099/2009 en uit de artikelen 10 en 11 ervan blijkt dat slachten in een slachthuis de regel is, maar dat er in uitzonderingen is voorzien voor het slachten van pluimvee, konijnen en hazen door hun eigenaar voor particulier huishoudelijk gebruik,¹² voor het slachten van andere dieren voor particulier huishoudelijk gebruik (artikel 10 van de verordening), alsook voor het slachten op het bedrijf met het oog op de rechtstreekse levering van kleine hoeveelheden vlees door de producent aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel die dergelijk vlees rechtstreeks als vers vlees aan de eindverbruiker levert (artikel 11 van de verordening).

¹² Verordening (EG) nr. 1099/2009 is luidens artikel 1, lid 3, b), ervan niet van toepassing op deze gevallen.

In zoverre de uitvoering van de nieuw ontworpen machtiging erop neerkomt dat de slachtingen buiten slachthuizen, in inrichtingen erkend door de Vlaamse Regering voor het (bedwelmd) slachten in het kader van de ritus van een eredienst, effectief uitsluitend zijn bestemd voor particulier huishoudelijk gebruik en gebeuren door de eigenaar ervan of door een persoon onder de verantwoordelijkheid en het toezicht van de eigenaar, kan worden ingestemd met de zienswijze van de gemachtigde.

Wat betreft het verrichten van de slachtingen door offeraars die daartoe zijn gemachtigd door de vertegenwoordigers van de eredienst, kan worden ingestemd met het voorstel van de gemachtigde inzake het toepasselijk maken (of liever: het niet langer uitsluiten van de toepasselijkheid) van paragraaf 3 van artikel 16 van de wet van 14 augustus 1986 op slachtingen voorgeschreven door de ritus van een eredienst. Door die ingreep wordt het mogelijk gemaakt om bijkomende voorwaarden op te leggen specifiek wat betreft de vakbekwaamheid van het personeel werkzaam in de slachthuizen dat dergelijke onverdoofde slachtingen uitvoert, waardoor de overeenstemming van de uiteindelijk beoogde regeling met verordening (EG) nr. 1099/2009 kan worden verwezenlijkt.

Anders is het echter voor het bijkomende voorstel van de gemachtigde om in het ontworpen artikel 16, § 2, tweede lid, de vermelding weg te laten van de offeraars die zijn gemachtigd door de vertegenwoordigers van een eredienst. Daarmee wordt reeds op het niveau van de wet van 14 augustus 1986 een inhoudelijke aanpassing nagestreefd, waarover de Vlaamse Regering zich eerst moet beraden, aangezien daarmee bij voorbaat wordt uitgesloten dat de slachtingen bedoeld in die bepaling enkel kunnen worden uitgevoerd door die offeraars. Het aldus aangepaste voorontwerp van decreet moet opnieuw aan de Raad van State om advies worden voorgelegd nadat de Vlaamse Regering zich met die aanpassing akkoord heeft verklaard.

Hoe dan ook zullen de uitvoeringsmaatregelen van de ontworpen delegaties door de Raad van State opnieuw worden onderzocht op hun overeenstemming met verordening (EG) nr. 1099/2009.

Artikel 27

18. Het ontworpen artikel 28 (artikel 27 van het voorontwerp) voorziet in de oprichting van een Proefdierencommissie door de Vlaamse Regering, die eveneens gemachtigd wordt om de samenstelling en de werking (lees: werkwijze) ervan te bepalen. Op de vraag of het de bedoeling is een vergoeding te geven aan de leden van de Proefdierencommissie of aan eventuele te raadplegen deskundigen en of de voormelde delegatie niet moet worden uitgebreid tot het regelen van dergelijke vergoedingen, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“In artikel 38 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren, zoals gewijzigd door het BVR van 17 februari 2017, is voorzien dat het lidmaatschap van de Proefdierencommissie onbezoldigd is en dat de leden van de Proefdierencommissie recht hebben op de terugbetaling van hun reiskosten conform het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006. Dit besluit werd vooraf voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Eventueel raadplegen van deskundigen is niet voorzien in de regelgeving. Bijgevolg zijn in dit kader ook geen vergoedingen voorzien.”

Ook indien de vergoeding beperkt is tot de terugbetaling van reiskosten, kan het zinvol zijn om te voorzien in een uitdrukkelijke delegatie aan de Vlaamse Regering, al klopt het dat voor een aldus beperkte vergoeding ook kan worden volstaan met de ontworpen delegatie met betrekking tot de werkwijze van de Proefdierencommissie.¹³

19. Tenzij het de bedoeling is dat de “middens van het wetenschappelijk en medisch onderzoek” de hele Proefdierencommissie vormen, schrijve men in het ontworpen artikel 28: “*Onder meer* de middens van het wetenschappelijk en medisch onderzoek zijn erin vertegenwoordigd” of, beter nog: “De Proefdierencommissie is *onder meer* samengesteld uit vertegenwoordigers van de wetenschappelijke en medische wereld”.¹⁴

20. In het ontworpen artikel 28 wordt bepaald dat de leden van de Proefdierencommissie zijn gebonden door het beroepsgeheim. Indien daarmee enkel het voorschrift van artikel 458 van het Strafwetboek in herinnering wordt gebracht wat betreft personen op wie dat artikel reeds wegens hun staat of beroep van toepassing is, is de ontworpen bepaling overbodig en kan ze beter worden weggelaten. Indien de stellers van het ontwerp met de ontworpen bepaling iets wensen toe te voegen aan die strafbepaling, moeten ze precies bepalen wat bijkomend strafbaar wordt gesteld en met welke strafmaat. Indien het ten slotte enkel de bedoeling zou zijn om te refereren aan een deontologische verplichting, zonder daar strafrechtelijke gevolgen aan te koppelen, kan beter worden bepaald dat de leden van de Proefdierencommissie verplicht zijn tot geheimhouding (wat betreft de geheimen die tijdens de werkzaamheden worden meegedeeld aan deze leden).

Artikel 29

21. Het ontworpen artikel 31 (artikel 29 van het voorontwerp) voorziet in de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn door de Vlaamse Regering, die eveneens gemachtigd wordt om de samenstelling en de werking (lees: werkwijze) ervan te bepalen. Op de vraag of het de bedoeling is een vergoeding te geven aan de leden van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn of aan eventuele te raadplegen deskundigen en of de voormelde delegatie niet moet worden uitgebreid tot het regelen van dergelijke vergoedingen, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 tot regeling van de samenstelling en de werking van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, dat in werking is getreden op 8 januari 2016, is het lidmaatschap van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn onbezoldigd (...) (zie artikel 3, § 3 en artikel 4, § 3). De leden hebben recht op de terugbetaling van hun reiskosten conform de bepalingen van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 (zie artikel 3, § 3 en artikel 4, § 3). De eventuele reiskosten van de *ad hoc* deskundigen worden conform de bepalingen van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 terugbetaald (zie artikel 5). Dit besluit werd vooraf voor advies voorgelegd aan de Raad van State.”

¹³ Zie ook opmerking 21 wat betreft de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn (ontworpen artikel 31 van de wet van 14 augustus 1986 – artikel 29 van het voorontwerp).

¹⁴ Vgl. met de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn (ontworpen artikel 31 van de wet van 14 augustus 1986 – artikel 29 van het voorontwerp).

Ook indien de vergoeding beperkt is tot de terugbetaling van reiskosten, kan het zinvol zijn om te voorzien in een uitdrukkelijke delegatie aan de Vlaamse Regering, al klopt het dat voor een aldus beperkte vergoeding ook kan worden volstaan met de ontworpen delegatie met betrekking tot de werkwijze van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.¹⁵

Artikel 32

22.1. Het ontworpen artikel 34, § 1, eerste en tweede lid (artikel 32, 1°, van het voorontwerp), luidt als volgt (cursivering aangebracht):

“§1. Onverminderd de ambtsbevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie worden overtredingen op deze wet en op de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake opgespoord en vastgesteld door:

1° de leden van de federale en lokale politie;

2° de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

Alleen de statutaire of contractuele dierenartsen van de Dienst zijn bevoegd om de misdrijven die in de laboratoria gepleegd zijn, op te sporen en vast te stellen.”

Vooreerst dient met betrekking tot deze bepaling te worden opgemerkt dat het Vlaamse Gewest in beginsel niet bevoegd is om de leden van de federale en de lokale politie te belasten met de vaststelling en de opsporing van misdrijven. Krachtens artikel 11, derde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ kan de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie (en derhalve vaststellings- en opsporingsbevoegdheid) bij decreet enkel worden toegekend aan de “beëdigde ambtenaren van de Gemeenschaps- en Gewestregering of van instellingen die onder het gezag of het toezicht van de Gemeenschaps- of Gewestregering ressorteren”. Het is derhalve enkel met toepassing van artikel 10 van de genoemde bijzondere wet (impliciete bevoegdheden) dat de decreetgever de leden van de lokale en de federale politie zou kunnen belasten met de vaststelling en de opsporing van de betrokken overtredingen. Zo de stellers van het voorontwerp zich op dit laatste artikel zouden beroepen voor het ontworpen artikel 34, § 1, 1°, verdient het aanbeveling om in de memorie van toelichting uiteen te zetten waarom aan de toepassingsvoorwaarden van dat artikel is voldaan.

Voorts is het, onverminderd de vorige opmerking, niet duidelijk of met het ontworpen tweede lid, wat betreft de misdrijven die in laboratoria worden gepleegd, wordt beoogd om af te wijken van het gehele ontworpen eerste lid en bijgevolg om de leden van de federale en lokale politie en de officieren van gerechtelijke politie die geen deel uitmaken van de lokale en federale politie uit te sluiten van de opsporings- en vaststellingsbevoegdheid, dan wel of het enkel de bedoeling is om af te wijken van het ontworpen eerste lid, 2°, om de personeelsleden van de Dienst die geen dierenarts zijn van deze bevoegdheid uit te sluiten. De gemachtigde verklaarde in

¹⁵ Zie ook opmerking 18 wat betreft de Proefdierencommissie (ontworpen artikel 28 van de wet van 14 augustus 1986 – artikel 27 van het voorontwerp).

dit verband dat voor controles in laboratoria¹⁶ in het raam van de wet van 14 augustus 1986 een degelijke diergeneeskundige achtergrond nodig is en dat die controles daarom (exclusief) worden voorbehouden aan de dierenartsen van de Dienst, zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid tot controle door andere personen in het raam van andere bevoegdheidsdomeinen.

Het instellen van een uitzondering op de opsporings- en vaststellingsbevoegdheid van personen die krachtens de federale regelgeving de hoedanigheid hebben van officier van gerechtelijke politie, zou eveneens slechts kunnen gebeuren op basis van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De Raad van State betwijfelt evenwel of in dit verband is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van dit artikel.

22.2. Krachtens artikel 11, derde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ kan de decreetgever de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie toekennen aan de beëdigde ambtenaren van de betrokken gemeenschaps- of gewestregering of van openbare instellingen die onder hun toezicht ressorteren. Voor zover het de bedoeling is om deze hoedanigheid toe te kennen aan contractuele personeelsleden van de Dienst (bij het ontworpen artikel 34, §§ 1 en 4) moet een beroep worden gedaan op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, waarbij in de memorie van toelichting onder meer moet worden aangetoond dat het onmogelijk is om (voldoende) gekwalificeerde statutaire personeelsleden aan te wijzen die kunnen worden belast met de uitoefening van het toezicht op de naleving van de wet van 14 augustus 1986, naast het reeds bestaande toezicht door de politiediensten.

23. In het ontworpen artikel 34, § 2*bis* (artikel 32, 3°, van het voorontwerp) wordt gewag gemaakt van de mogelijkheid om vaststellingen te doen met audiovisuele middelen “[z]onder afbreuk te doen aan de regelgeving inzake privacy zoals onder meer bepaald door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en door de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten”. De vraag rijst of hierbij geen melding moet worden gemaakt van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’, die vanaf 25 mei 2018 rechtstreeks toepasselijk is. De gemachtigde antwoordde daarop het volgende:

“Op 12 januari 2018 keurde de Vlaamse Regering het ‘voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’ principieel goed. Dit voorontwerp werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Dit voorontwerp van decreet beoogt alle betrokken Vlaamse decreten in lijn te brengen met de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke

¹⁶ Wat evenwel niet geheel hetzelfde is als het vaststellen en het opsporen van misdrijven die in laboratoria zijn gepleegd, nu dit ook op andere wijzen dan door controles in laboratoria kan gebeuren.

personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna ‘algemene verordening gegevensbescherming’, afgekort als AVG).

In dit voorontwerp werden volgende bepalingen opgenomen die de bewuste artikelen in de Dierenwelzijnswet in overeenstemming brengen met de AVG:

‘(...)

Art. 136. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 34*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt: ‘Art. 34*bis*. Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) kunnen de bevoegde personeelsleden van de Dienst beslissen de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan wordt aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het zesde lid. De mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden, in het kader van de decretale en reglementaire opdrachten van de bevoegde personeelsleden van de Dienst, en op voorwaarde dat de toepassing van de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, nadelig is of kan zijn voor het onderzoek. Het bevoegde personeelslid van de Dienst moet de beslissing, vermeld in het eerste lid, in voorkomend geval rechtvaardigen op verzoek van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 15 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast. Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het eerste lid, bevat, is verzonden naar het Openbaar Ministerie en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, mag het bevoegde personeelslid van de Dienst op verzoek van de betrokkene overeenkomstig artikel 15 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het Openbaar Ministerie of, in voorkomend geval de onderzoeksrechter aan het bevoegde contractuele of statutaire personeelslid heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

Als de betrokkene in het geval, vermeld in het eerste lid, tijdens de periode, vermeld in het tweede lid, een verzoek indient op basis van artikel 15 tot en met 22 van de voormelde verordening, verwijst het bevoegde personeelslid van de Dienst hem door naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming. De bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties zijn verricht.”’

De door de gemachtigde aangehaalde in te voegen bepaling neemt niet weg dat de verwijzing in het ontworpen artikel 34, § 2*bis*, onvolledig is en tot misverstanden kan leiden. Precies in lijn met de algemene werkwijze die ter zake wordt gehanteerd¹⁷ in het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’, waarover de Raad van State op 19 februari 2018 advies 62.834/3 heeft gegeven, kan in de ontworpen bepaling dan ook het best op algemene wijze worden verwezen naar “de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen¹⁸ bij de verwerking van persoonsgegevens”, veeleer dan enkel naar de wet van 8 december 1992.

Artikel 33

24. Het ontworpen artikel 34*bis*, § 1, eerste lid (artikel 33 van het voorontwerp), luidt als volgt (cursivering aangebracht):

“§1. Met behoud van de toepassing van artikel 34 worden overtredingen op deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake in *erkende* slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang, en *inrichtingen die door de Vlaamse Regering erkend zijn*, vastgesteld door dierenartsen die door de Dienst aangesteld worden. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten die de voormelde dierenartsen uitvoeren.”

Het woord “erkende” voor het woord “slachthuizen” wordt beter weggelaten om controles in plaatsen waar een slachthuis zonder erkenning zou worden uitgebaat, niet uit te sluiten. Om dezelfde reden kan in de plaats van “inrichtingen die door de Vlaamse Regering erkend zijn” beter worden geschreven “erkeningsplichtige inrichtingen”.

25. Op de vraag of in dezelfde ontworpen bepaling niet beter gewag zou worden gemaakt van “dierenartsen die *daartoe* door de Dienst aangesteld worden”, om te vermijden dat verwarring ontstaat met dierenartsen die voor andere doeleinden door de Dienst worden aangesteld, antwoordde de gemachtigde bevestigend. Zij stemde ook in met de toevoeging van de vermelding dat het gaat om dierenartsen die geen deel uitmaken van de Dienst.

26. In het ontworpen artikel 34*bis*, § 2, eerste lid, zou het best een delegatie aan de Vlaamse Regering worden opgenomen om de wijze van vergoeding van de betrokken dierenartsen te bepalen.

¹⁷ Zie de uitleg ter zake in de memorie van toelichting bij dat voorontwerp van decreet.

¹⁸ In dat advies stemde de Raad van State in met de toevoeging van de woorden “van natuurlijke personen” aan de oorspronkelijke formulering, op voorstel van de gemachtigde.

27. Bij het ontworpen artikel 34*bis*, § 2, tweede lid, wordt een retributie ingesteld, die verschuldigd is door de slachthuizen en de inrichtingen vermeld in paragraaf 1 van dat artikel, “voor de opdrachten die uitgevoerd zijn door de dierenartsen die door de Dienst aangesteld zijn”. De vraag rijst of deze verplichte bijdrage effectief beantwoordt aan de kenmerken van een retributie als vermeld in artikel 173 van de Grondwet. Toezicht en inspecties die los van een of andere aanvraag van de heffingsplichtige worden verricht, zoals onder meer inspecties in het kader van het toezicht op de naleving van de wet van 14 augustus 1986 en haar uitvoeringsbesluiten en van eventuele EU-regelingen en die worden uitgevoerd in het belang van de volksgezondheid in het algemeen, kunnen niet worden beschouwd als een dienst die de overheid presteert ten voordele van de heffingsplichtige, individueel beschouwd. Aangezien ze veeleer strekken tot de financiering van een overheidsinstantie, moeten ze worden beschouwd als een belasting, waarvan de essentiële elementen, zoals onder meer de heffingsgrondslag, bij wet moeten worden geregeld.¹⁹

De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Het voorontwerp voorziet een wettelijke basis voor het heffen van retributies voor bepaalde controles in slachthuizen en inrichtingen erkend door de Vlaamse Regering in toepassing van de Dierenwelzijnswet. Het is inderdaad de bedoeling om deze retributies enkel te heffen voor een individuele prestatie t.o.v. de betrokkene. Deze beperking zit immers verrat in het gebruik van de term ‘retributie’. Uiteraard zal hier bij de opstelling van het uitvoeringsbesluit dan ook rekening mee gehouden worden en zal er ook op toezien worden dat de vastgestelde bedragen een louter vergoedend karakter hebben.

Als voorbeeld kan hierbij verwezen worden naar het koninklijk besluit van 10 november 2015 betreffende retributies bepaald bij artikel 5 van de wet van 9 december 2004 houdende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Dit besluit regelt de inning van retributies o.a. voor de controles die reglementair de aanwezigheid van het FAVV vereisen tijdens het verloop van de activiteiten en voor prestaties die gegenereerd worden door de daad of door het verzuim van de operator. Op basis van deze bepaling int het FAVV retributies o.a. voor het verplicht toezicht door het FAVV tijdens slachtactiviteiten en voor hercontroles naar aanleiding van eerder vastgestelde overtredingen.

Verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, voorziet de verplichte aanwezigheid van een officiële dierenarts bij o.a. de antemortemkeuring in slachthuizen (Bijlage I, Sectie III, Hoofdstuk II, 1., a)). De taken van deze dierenarts bij de antemortemkeuring zijn beschreven in Bijlage I, Sectie I, Hoofdstuk II, B van de verordening. Hierin is beschreven dat alle dieren aan een antemortemkeuring onderworpen moeten worden, waarbij moet nagegaan worden of er ten aanzien van het gekeurde dier tekenen zijn die erop wijzen dat het welzijn geschaad is. Daar geen enkel dier kan geslacht worden vooraleer het een antemortemkeuring heeft ondergaan, gaat het om een dienst ten voordele van de uitbater van het slachthuis. Bovendien zijn deze diensten afhankelijk van de individuele situatie van het slachthuis daar zij o.m. afhangen van het aantal aangevoerde dieren, de uren waartussen dieren worden aangevoerd en het aantal dagen waarop geslacht wordt. Het is ook om deze redenen dat het FAVV een gelijkaardige retributie heft voor de gelijklopende postmortemkeuring in slachthuizen.

¹⁹ GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.6.3.

Voor inrichtingen erkend door de Vlaamse Regering moet onder meer gedacht worden aan retributies voor het inzetten van aangestelde dierenartsen in het kader van opvolging van inrichtingen waar voordien problemen werden vastgesteld, naar analogie van de retributies gevraagd door het FAVV voor controles gegenereerd door de daad of door het verzuim van de operator. Op deze manier kan een aanpak op maat georganiseerd worden om de uitbater van de betrokken inrichting zich te laten conformeren aan de regelgeving. Ook in dergelijke gevallen is er bijgevolg sprake van een individuele dienst ten aanzien van de betrokkene.”

De toelichting van de gemachtigde lijkt wel aannemelijk, maar dat neemt niet weg dat de Raad van State pas naar aanleiding van de uitvoering van de ontworpen bepaling zal kunnen uitmaken of de concrete bijdragen die worden ingevoegd effectief het karakter vertonen van retributies. Indien dat niet het geval zou blijken te zijn en de betrokken bijdragen als een belasting moeten worden beschouwd, zullen de essentiële kenmerken ervan bij decreet moeten worden vastgesteld. Indien tussen de bijdragen die de stellers voor ogen hebben al dergelijke gevallen voorkomen, is het erg raadzaam om ze nu reeds in de ontworpen regeling op te nemen.

Hoe dan ook blijkt het te gaan om verschillende retributies, voor verschillende soorten individualiseerbare diensten. In de ontworpen bepaling schrijve men dan ook “retributies” in plaats van “de retributie”.

Artikel 34

28.1. De vraag rijst op welke versie van artikel 36 van de wet van 14 augustus 1986 de stellers van het ontwerp zich hebben gebaseerd om artikel 34 van het voorontwerp op te stellen. Bij artikel 25, 6°, van de wet van 4 mei 1995 ‘tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren’ werd aan artikel 36 een 15° en een 16° toegevoegd, waarbij het 16° bestond uit twee leden. Blijkbaar is het de wetgever later ontgaan dat het ging om een tweede lid van artikel 36, 16°, en niet om een tweede lid van artikel 36, want in artikel 18 van de wet van 27 december 2012 ‘houdende diverse bepalingen inzake dierenwelzijn, CITES, diergezondheid en bescherming van de gezondheid van de gebruikers’ werden (verkeerdelijk) een 17° en een 18° toegevoegd *aan het eerste lid* van artikel 36.

Het hoeft dan ook niet te verbazen dat men, naargelang de wettendatabank die men raadpleegt, een verschillende versie van artikel 36 van de wet van 14 augustus 1986 zal terugvinden, waarbij soms het oorspronkelijke tweede lid van artikel 36, 16°, als een tweede lid verschijnt na het 17° en het 18° van dat artikel. Allicht hebben de stellers van het ontwerp zich op die versie gebaseerd, want in artikel 34 van het voorontwerp wordt telkens verwezen naar het eerste lid van artikel 36 van de wet van 14 augustus 1986 en bovendien strekt artikel 34, 9°, van het voorontwerp ertoe een zin toe te voegen aan artikel 36, 16°, die precies overeenstemt met hetgeen bij de wet van 4 mei 1995 was geconcipieerd als een tweede lid van dat 16°, maar dat door de stellers van het ontwerp dus wordt beschouwd als een tweede lid van artikel 36, dat wordt opgeheven bij artikel 34, 10°, van het aan te nemen decreet.

Precies omwille van de rechtsonzekerheid die is ontstaan omtrent de juiste versie van artikel 36 en de verwarring die de ontworpen wijzigingsbepalingen onvermijdelijk zal doen ontstaan bij de bijwerking van wettendatabanken die uitgaan van een andere versie van dat artikel, is het raadzaam om artikel 36 in zijn geheel te vervangen.

28.2. De ontworpen toe te voegen zin aan artikel 36, [eerste lid,] 16°, luidt als volgt: “Die afwijkingen kunnen alleen worden verleend ter gelegenheid van feesten, jaarmarkten, wedstrijden en andere manifestaties met een professioneel of geassimileerd karakter.” Op de vraag wat precies wordt bedoeld met de woorden “professioneel of geassimileerd karakter”, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Als basisprincipe blijft het verboden om dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken bij wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen. De ratio legis hierachter is dat de kans in dergelijke gevallen heel groot is [dat] de ‘winnaar’ vooraf helemaal niet van plan was om een dier in huis te halen en dat hij niet beschikt over de nodige kennis en mogelijkheden om dat dier op een goede manier te houden en te verzorgen. De gevolgen waren dan ook al te vaak nefast voor de betrokken dieren, denk maar aan de vissen die vroeger als prijs werden gegeven in het viskraam op de kermis en waarvan een heel deel enkele dagen later al dood was).

De deelnemers en bezoekers aan evenementen met een professioneel of geassimileerd karakter, zoals landbouwbeurzen en paardenwedstrijden, zijn over het algemeen beroepsmatig of vanuit een hobby sterk betrokken bij de context van het evenement. De kans dat de winnaar op dergelijke evenementen niet over de nodige kennis en installaties beschikt, is dan ook veel kleiner dan op algemene evenementen zoals kermissen, braderijen, ... De winnaar zal dan ook veel beter kunnen inschatten of het wijs is om het dier als prijs aan te nemen of niet (in praktijk worden afwijkingen enkel toegestaan als o.a. gegarandeerd wordt dat de winnaar de keuze krijgt tussen het dier of een andere prijs van gelijke waarde). Het risico op dierenwelzijnsproblemen is in deze context dan ook veel beperkter zodat afwijkingen in dit kader verantwoord kunnen worden.”

Die uitleg kan het best worden opgenomen in de memorie van toelichting.

Artikel 38

29. In het ontworpen artikel 42*bis*, § 2, vierde lid, (artikel 38 van het voorontwerp), wordt bepaald dat op het dwangbevel dat in dat artikel 42*bis* wordt geregeld, “de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing [zijn]”. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De ontworpen bepalingen zijn geïnspireerd op en quasi identiek aan de artikelen 16.5.2 tot en met 16.5.4 van het hoofdstuk V ‘Inning en invordering van verschuldigde bedragen’ van Titel XVI van het DABM (Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid). Er werd geopteerd om een gelijkaardige regeling in te voeren in de Dierenwelzijnswet. Zo ook zijn de bepalingen waar u vragen bij stelt, nl. het van toepassing maken van deel V van het Gerechtelijk Wetboek, de bevoegdheid van de beslagrechter en tenslotte de bepaling over het voorrecht, geïnspireerd op titel XVI van het DABM.

De verwijzing naar deel V van het Gerechtelijk Wetboek is opgenomen in de meeste invorderingsprocedures binnen het Vlaamse Gewest, bijvoorbeeld het Energiedecreet of het Mestdecreet en zoals reeds gezegd het DABM. Op een door deze ambtenaar gevisieerd en uitvoerbaar verklaard dwangbevel kan met toepassing van het gemeenrechtelijk procesrecht worden overgegaan tot gedwongen tenuitvoerlegging en bewarend beslag. Deel V van het Gerechtelijk Wetboek bevat de regeling van de procedures rond het bewarend beslag en de tenuitvoerlegging die ook van toepassing blijven. Ook de bevoegdheid van de beslagrechter blijft behouden. Met de artikelen 38 tot en met 40 van het ontwerpdecreet wenst de decreetgever dus de volledige procedure duidelijk uiteen te zetten zonder aan de bevoegdheden van andere overheden te raken.”

Het is niet duidelijk wat met die verwijzing naar het Gerechtelijk Wetboek precies wordt bedoeld. Deel V van het Gerechtelijk Wetboek heeft immers betrekking op het bewarend beslag, de middelen tot tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak, en de collectieve schuldenregeling. Het dwangbevel is van een andere aard dan de titels waarop deel V betrekking heeft. Ofwel moet de betrokken verwijzing worden weggelaten, ofwel moet het ontwerp worden aangevuld met nadere bepalingen over dat dwangbevel.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 3 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 9 en 21 wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° er wordt een punt 24 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"24. Verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, eigenaar of houder van een dier, die er gewoonlijk een onmiddellijk beheer of toezicht op uitoefent."

Art. 3. In artikel 3bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995 en het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "Koning" wordt telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° in paragraaf 2, 3°, b), worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering";

3° in paragraaf 2, 3°, wordt het woord "Hij" telkens vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

4° in paragraaf 2, 6°, wordt de zinsnede ", 3° b) en 7 °" vervangen door de zinsnede "en 3°, b)";

5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§3. Onverminderd de afwijkingen, vermeld in paragraaf 2, kan de Vlaamse Regering het houden van soorten of categorieën die niet voorkomen op de lijst, vermeld in paragraaf 1, verbieden aan sommige van de natuurlijke personen of de rechtspersonen, vermeld in paragraaf 2, wanneer wordt vastgesteld dat deze personen het welzijn van dieren van deze soorten of categorieën niet kunnen waarborgen."

Art. 4. In artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/2. Het gebruik bij honden van halsbanden die elektrische schokken kunnen toedienen, is verboden. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om afwijkingen van dit verbod toe te staan voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden.”;

2° in paragraaf 4 wordt tussen de zinsnede “§§2” en de zinsnede “en 3,” de zinsnede “, 2/1, 2/2” ingevoegd;

3° in paragraaf 4 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

4° in paragraaf 5 wordt tussen de zinsnede “§§1, 2,” en de zinsnede “3 en 4” de zinsnede “2/1, 2/2,” ingevoegd.

Art. 5. In artikel 5 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “de minister bevoegd voor het dierenwelzijn” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”;

2° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “ofwel van de overheden die de Koning aanwijst” opgeheven;

3° in paragraaf 2 en paragraaf 3, tweede lid, wordt het woord “Koning” telkens vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

4° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “de minister bevoegd voor het dierenwelzijn” vervangen door het woord “haar”;

5° in paragraaf 3 wordt het eerste lid opgeheven;

6° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “De Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu” vervangen door de woorden “De Dienst”;

7° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “of naar gelang van het geval, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen,” opgeheven;

8° in paragraaf 4 wordt het eerste lid opgeheven;

9° in paragraaf 4, tweede lid, worden de woorden “De Minister” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”.

Art. 6. In artikel 6 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 en 2 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° in paragraaf 2 wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

3° in paragraaf 3 wordt de zinsnede "Hij kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en hun aangestelden alsmede de personen aangewezen door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn, met de door Hem aangewezen overheidspersonen samenwerken" vervangen door de zinsnede "De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken".

Art. 7. In artikel 6bis, §2, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 7 februari 2014, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering" en wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering".

Art. 8. In artikel 7 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad," wordt vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering kan";

2° het woord "Hij" wordt vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

3° de woorden "De Koning bepaalt" worden vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering bepaalt".

Art. 9. In artikel 9, §4, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "de richtlijnen van de Dienst Dierenwelzijn van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" wordt vervangen door de woorden "het advies van de Dienst";

2° het tweede en het derde lid worden opgeheven.

Art. 10. In artikel 10, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 11. In artikel 10bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 11 mei 2007, wordt de zinsnede "de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet" vervangen door de zinsnede "titel 4 van boek VII van het Wetboek van Economisch Recht".

Art. 12. In artikel 12 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij de wet van 11 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede "De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering kan" en wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

2° in het vijfde lid wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 13. In artikel 12bis, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 7 februari 2014, wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 14. In artikel 13 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° aan paragraaf 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het certificaat van goedkeuring dat vereist is voor lange transporten, vermeld in artikel 18 van de verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97. De Vlaamse Regering bepaalt ook het tarief en de regels voor de betaling van een retributie voor het toekennen van het certificaat van goedkeuring.”;

3° in paragraaf 1, 7, wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

4° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om in bijzondere gevallen ontheffingen of vrijstellingen te verlenen van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1 en aan die ontheffingen of vrijstellingen verplichtingen of beperkingen te verbinden, voor zover die ontheffingen of vrijstellingen niet ingaan tegen de bepalingen van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97.”.

Art. 15. In artikel 14 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en wordt het woord “hem” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om in bijzondere gevallen afwijkingen of ontheffingen van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1 te verlenen en aan die afwijkingen of ontheffingen verplichtingen of beperkingen te verbinden, voor zover die afwijkingen of ontheffingen niet ingaan tegen de bepalingen van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97.”.

Art. 16. In artikel 16 van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “artikel 16, §2, tweede lid, uitgezonderd” vervangen door de zinsnede “artikel 16, §2, tweede lid, en §3, uitgezonderd”;

2° in paragraaf 2 en 3 wordt het woord “Koning” telkens vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "of in inrichtingen" en het woord "erkend" de woorden "door haar" ingevoegd;

4° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "door de Minister tot wiens bevoegdheid het dierenwelzijn behoort na advies van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen" opgeheven;

5° in paragraaf 3 wordt een punt 1bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1bis. de garantie voor een onafhankelijk optreden van de functionaris voor het dierenwelzijn;"

Art. 17. In artikel 17bis, §2, 3°, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995, wordt de zinsnede "De Koning stelt, bij een in Ministerraad overlegd besluit," vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering stelt".

Art. 18. In artikel 18, §3, en artikel 30, §2, van dezelfde wet wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 19. In artikel 20 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995 en 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt opgeheven;

2° in paragraaf 3 en 4 wordt het woord "Koning" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

3° in paragraaf 3 worden de woorden "Hij bepaalt" vervangen door het woord "ze bepaalt" en worden de woorden "Hij kan" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering kan".

Art. 20. In artikel 21 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "voor het Dierenwelzijn bevoegde minister" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

2° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad," vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering bepaalt";

3° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het woord "Hij" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

4° in paragraaf 2, 3 en 4 wordt het woord "Koning" telkens vervangen door de woorden "Vlaamse Regering";

5° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "voor dierenwelzijn bevoegde dienst" vervangen door het woord "Dienst".

Art. 21. In artikel 22 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "de minister bevoegd voor het dierenwelzijn" vervangen door de woorden "de Vlaamse Regering";

2° in het tweede lid worden de woorden "De minister" vervangen door de woorden "De Vlaamse Regering";

3° aan het tweede lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van die erkenning en de procedure voor het verlenen, het schorsen en het intrekken van die erkenning.”.

Art. 22. In artikel 23, §1, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995, wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”.

Art. 23. In artikel 24, §5, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt het woord “aangepaste” vervangen door de zinsnede “vaststelbare, humane”.

Art. 24. In artikel 25 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “Koning” wordt vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° de woorden “en door de minister bevoegd voor het dierenwelzijn vereiste” worden opgeheven.

Art. 25. In artikel 26, §1, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995 en 9 juli 2004, wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 26. In artikel 27 en 29 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 27. Artikel 28 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 28. De Vlaamse Regering richt een Proefdierencommissie op die tot taak heeft advies te verlenen over de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren en te zorgen voor de verspreiding van de beste praktijken. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werking ervan. De Proefdierencommissie is onder meer samengesteld uit vertegenwoordigers van de wetenschappelijke en medische wereld. De leden van de Proefdierencommissie zijn verplicht tot geheimhouding.”.

Art. 28. In artikel 30/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 27 december 2012, wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 29. Artikel 31 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 31. Er wordt een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn opgericht. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van die Raad en zijn werking. Onder meer de vertegenwoordigers van de verenigingen voor dierenbescherming, van het wetenschappelijk onderzoek, van de dierenartsen en van de kwekers maken er deel van uit.”.

Art. 30. In artikel 32 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt het woord “Raad” vervangen door de woorden “Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn” en worden de woorden “de minister bevoegd voor het dierenwelzijn” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”.

Art. 31. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, wordt hoofdstuk X, dat bestaat uit artikel 33, opgeheven.

Art. 32. In artikel 34 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wet van 6 mei 2009 en 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Onverminderd de ambtsbevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie worden overtredingen op deze wet en op de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake opgespoord en vastgesteld door:

1° de leden van de federale en lokale politie;

2° de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

De contractuele personeelsleden van de Dienst leggen voorafgaand aan de uitoefening van hun functie de eed af in handen van de Vlaamse Regering.

De personeelsleden van de Dienst, vermeld in het eerste lid, hebben een legitimatiebewijs bij zich en tonen dat desgevraagd onmiddellijk. De Vlaamse Regering kan bepalen wie het legitimatiebewijs verleent, en wat het model en de inhoud van het legitimatiebewijs zijn.”;

2° in paragraaf 2 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Zij kunnen zich bij de uitoefening van hun bevoegdheden laten bijstaan door personen die ze daarvoor hebben aangewezen op grond van hun deskundigheid.”;

3° er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2bis. Zonder afbreuk te doen aan de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, kunnen de overheidspersonen, vermeld in paragraaf 1, vaststellingen doen met audiovisuele middelen. Ze kunnen ook audiovisueel materiaal van derden gebruiken, als deze personen dat materiaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen.”;

4° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Het proces-verbaal dat is opgesteld door de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die door de Vlaamse Regering aangewezen zijn, wordt overgemaakt aan de met toepassing van artikel 41bis aangestelde ambtenaar.”;

5° paragraaf 6 wordt opgeheven.

Art. 33. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 34ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 34ter. §1. Met behoud van de toepassing van artikel 34 worden overtredingen op deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake in slachthuizen, grensinspectieposten, plaatsen van uitgang, en erkenningsplichtige inrichtingen, vastgesteld door dierenartsen die daartoe door de Dienst aangesteld worden en die geen deel uitmaken van de Dienst. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten die de voormelde dierenartsen uitvoeren.

In het eerste lid wordt verstaan onder grensinspectieposten en plaatsen van uitgang: de grensinspectieposten en de plaatsen van uitgang, vermeld in artikel 2, d) en i), van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van aanstelling en vergoeding van de dierenartsen, vermeld in paragraaf 1.

De Vlaamse Regering bepaalt het tarief en de regels voor de betaling van retributies door de slachthuizen en de inrichtingen, vermeld in paragraaf 1, voor de opdrachten die uitgevoerd zijn door de dierenartsen die door de Dienst aangesteld zijn.

De vaststellingen van de dierenartsen, vermeld in het eerste lid, kunnen als basis worden gebruikt bij de opmaak van de processen-verbaal door de personen, vermeld in artikel 34, §1.”

Art. 34. Artikel 36 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995, 22 december 2003 en 27 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

”Art. 36. Onverminderd de toepassing, in voorkomend geval, van strengere straffen bepaald bij het Strafwetboek, wordt gestraft met een boete van 52 euro tot 2000 euro, hij die:

- 1° de aanvalsdrijf van een dier opdrijft door het op te hitsen tegen een ander dier;
- 2° aan een dier stoffen, bepaald door de Vlaamse Regering, toedient of doet toedienen met het doel zijn prestaties te beïnvloeden of het opsporen van prestatiebeïnvloedende stoffen te verdoezelen;
- 3° in overtreding wordt bevonden van de bepalingen van artikel 4, van hoofdstuk IV of van hoofdstuk VIII, andere dan deze bedoeld bij artikel 35, 6°, of van besluiten genomen in uitvoering van die bepalingen;
- 4° de door de bevoegde overheidspersonen voorgeschreven maatregelen bedoeld in artikel 4, §5, niet nakomt of de getroffen maatregelen tenietdoet;
- 5° een dier arbeid laat verrichten, die kennelijk zijn natuurlijke krachten te boven gaat;
- 6° in overtreding van hoofdstuk VI wordt bevonden;
- 7° honden als last- en trekdieren gebruikt, onverminderd de afwijkingen die de Vlaamse Regering kan verlenen volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt;
- 8° een blind gemaakte vogel te koop stelt, verkoopt, koopt of houdt;
- 9° een dier gebruikt voor africhting, inscenering, reclame of gelijkaardige doeleinden in de mate dat dit oneigenlijk gebruik duidelijk leidt tot vermijdbare pijn, lijden of letsel;
- 10° een dier onder dwang voeder of drinken toedient, behalve om medische redenen of voor dierproeven uitgevoerd volgens hoofdstuk VIII of in gespecialiseerde, door de Vlaamse Regering bepaalde kwekerijen en aan de door de Vlaamse Regering gestelde voorwaarden;
- 11° een dier een stof toedient die het pijn of letsel kan berokkenen behalve om medische redenen of voor dierproeven bepaald in hoofdstuk VIII;
- 12° in overtreding van artikel 11, dieren afstaat aan personen van minder dan 16 jaar;
- 13° een dier onder rembours verzendt per post;
- 14° een bedrijf bedoeld in artikel 5, §1, zonder de erkenning vereist bij dit artikel uitbaat of met miskennis van de voorwaarden, vermeld in artikel 5, §2, eerste en tweede lid, uitbaat, de bepalingen genomen in uitvoering van de artike-

- len 6 of 7 en de verplichtingen bepaald bij artikel 9, §1, eerste lid, bij artikel 9, §2, eerste en tweede lid, en bij de artikelen 10 en 12 overtreedt;
- 15° geverfde of anderszins kunstmatig gekleurde dieren houdt of verhandelt;
- 16° dieren als prijs, beloning of gift uitlooft of uitreikt bij aankopen, wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen, behalve de afwijkingen welke door de Vlaamse Regering kunnen verleend worden volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt; die afwijkingen kunnen alleen worden verleend ter gelegenheid van feesten, jaarmarkten, wedstrijden en andere manifestaties met een professioneel of geassimileerd karakter;
- 17° in overtreding wordt bevonden van de bepalingen van verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97;
- 18° in overtreding wordt bevonden van de bepalingen van verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.”.

Art. 35. In artikel 39, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012, wordt tussen de woorden “worden de gevangenisstraffen verdubbeld” en de woorden “en de geldboetes verhoogd tot” de zinsnede “of, in geval van ernstige mishandeling of verwaarlozing, vermenigvuldigd met een factor zes,” ingevoegd.

Art. 36. In artikel 41bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zinsnede “de Koning binnen de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering binnen het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid”;
- 2° in het achtste lid wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 37. In artikel 42 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 27 december 2012 en gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1/1 worden woorden “de Federale Overheidsdienst bevoegd voor dierenwelzijn” vervangen door de woorden “de Dienst”;
- 2° in paragraaf 2 worden de woorden “De Federale Overheidsdienst bevoegd voor Dierenwelzijn” vervangen door de woorden “De Dienst”;
- 3° in paragraaf 5 worden de woorden “de Federale Overheidsdienst bevoegd voor Dierenwelzijn” vervangen door de woorden “de Dienst”;
- 4° in paragraaf 2, 5 en 6 wordt het woord “eigenaar” telkens vervangen door de woorden “verantwoordelijke van het dier”;
- 5° in paragraaf 6 worden de woorden “de federale overheidsdienst bevoegd voor dierenwelzijn” telkens vervangen door de woorden “de Dienst”;
- 6° paragraaf 7 wordt opgeheven.

Art. 38. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 42bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 42bis. §1. Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde kosten, verhoogd met de invorderingskosten, vermeld in artikel 42, §5, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een ambtenaar of ambtenaren die daartoe door de Vlaamse Regering worden aangewezen.

§2. Het dwangbevel wordt aan de schuldenaar bij deurwaardersexploot betekend.

Binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van het dwangbevel kan de schuldenaar verzet doen door het Vlaamse Gewest te laten dagvaarden.

Het verzet schorst de tenuitvoerlegging. Het Vlaamse Gewest kan de rechter verzoeken om de schorsing van de tenuitvoerlegging op te heffen.

In het kader van het dwangbevel kan bewarend beslag gelegd worden. Op dit bewarend beslag zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging van toepassing.

Een beroep tegen een dwangbevel kan alleen worden ingesteld voor geschillen die in verband met de tenuitvoerlegging van het dwangbevel rijzen. Die geschillen worden voor de beslagrechter gebracht.

§3. Op grond van het uitvoerbaar verklaarde dwangbevel en tot zekerheid van voldoening van de kosten, vermeld in artikel 42, §5, heeft het Vlaamse Gewest een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de schuldenaar en kan ze een wettelijke hypotheek nemen op al de daarvoor vatbare en in het Vlaamse Gewest gelegen of geregistreerde goederen van de schuldenaar.

Het voorrecht, vermeld in het eerste lid, neemt de rang in onmiddellijk na de voorrechten, vermeld in artikel 19 en 20 van de Hypotheekwet van 16 december 1851, en in artikel 23 van boek II van het Wetboek van Koophandel.

De rang van de wettelijke hypotheek wordt bepaald door de dagtekening van de inschrijving die genomen wordt krachtens het uitvoerbaar verklaarde en betekende dwangbevel.

De hypotheek wordt ingeschreven op verzoek van de ambtenaar, vermeld in paragraaf 1. De inschrijving heeft plaats, niettegenstaande verzet, betwisting of beroep, op voorlegging van een afschrift van het dwangbevel dat eensluidend wordt verklaard door die ambtenaar en dat melding maakt van de betekening ervan."

Art. 39. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 42ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 42ter. In afwijking van artikel 42bis kan de ambtenaar, vermeld in artikel 42bis, §1, beslissen af te zien van de invordering van de kosten, vermeld in artikel 42, §5, als de invorderingskosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of als niet kan worden vastgesteld wie de overtreder is."

Art. 40. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, wordt een artikel 42quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 42quater. De ambtenaar die belast is met de inning en de invordering, beslist ook over de gemotiveerde verzoeken tot uitstel of spreiding van betaling die de overtreder tot hem richt."

Art. 41. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 44, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003;

2° artikel 45bis, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 februari 2001 en de wet van 27 december 2012.

Art. 42. Artikel 4, 1°, van dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel, 23 maart 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken,
Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS